

VILÁG OSSZÁG

KOLOZSVAR
1948 július 11, vasárnap

A MAGYAR NÉPI SZÖVETSÉG KÖZPONTI NAPILAPJA

V. EVFOLYAM
157. szám

Időjárásjelentés
(Meteorológiai munkabíróunktól.)

Míg Közép-Európában folytatódik a hűvös óceáni levegő beáramlása addig a Kárpátoktól és Alpoktól délre meleg szubtrópusi levegő hatására 28-30 fok volt tegnap. Kolozsváron az újabb léghullám betörése előtt 23 fok volt.

Várható időjárás vasárnap: Élénk szél, változó felhőzet, délutáni záporhullám. A hőmérséklet kissé emelkedik.

Két nagyjelentőségű beszéd a MNSz megyei elnökei és titkárai értekezletének első napján

Takáts Lajos

miniszterhelyettes:

„A Magyar Népi Szövetség a Román Munkáspárt mellett akar továbbra is harcolni az új társadalom építésében.”

Juhász Lajos

országos alelnök:

„A Román Munkáspárt határozatában biztos alapot találunk szervezeti életünk megújítására és felfrissítésére.”

KOLOZSVAR — Amint már beszámoltunk, Kacsó Sándor országos elnök nyitotta meg a MNSz értekezletét. Ezután került sor Takáts Lajos dr. miniszterhelyettes előadására.

— Aki ma egy olyan misszióra vállalkozik — kezdte Takáts Lajos —, hogy ismeresse a Kommunista Pártok Tájékoztató Irodájának közleményét és a Román Munkáspárt központi vezetősége teljes ülésének határozatait, az azzal az érzéssel fog neki a munkájához, hogy vajjon mit is mondjon el abból. Vajjon tud-e olyan dolgokat mondani, melyek új szempontból világítják meg a kérdést és nem esik-e abba a hibába, hogy ismételt és elmond ugyanolyan dolgokat, amelyeket már feldolgoztak. Elkerülhetetlen azonban ez, mert hiszen a Román Munkáspárt második teljes ülésének határozata olyan nagy horderejű kérdéseket tárgyal, amelyek ismertetése nem haszonfalan, hiszen a demokratikus fejlődésünk lényegén alapul. Rendre ismertetjük ezeket a nagy igazságokat, amelyek megszabják fejlődésünk vonalát. Minél többször kell ismételnünk ezeket az alapigazságokat, amelyek jobbat tehetik társadalmi fejlődésünket. Hiszen a határozat nem tesz egyebet, mint a marxista elmélet örök alapigazságait bontja ki újból.

— A Kommunista Pártok Tájékoztató Irodájának közleménye — folytatta — mindenekelőtt tanulság és bizonyíték arra, hogy különböző népek munkásosztályainak kapcsolata nem alkalmi szövetségek, hanem a községi építésre való örökös szövetség. Ez elkötelezi a résztvevő népeket: ne csak a saját maguk dolgaival foglalkozzanak, hanem ha valamelyik velük egy uton haladó testvérnépnek hibát látnak, akkor arra a legnagyobb tárgyilagossággal sujtssanak le, mert a közös jövőt közös akaratú építjük és ennek a közös jövőnek, közös munkának sorsa veszélyben forog, ha az alapoknak bármelyike megrog. Nekünk is demokratikus feladatunk, hogy ismét tisztázzuk az alapelveket, amelyek megnyilvánulnak a Román Munkáspárt Központi Vezetősége teljes ülésének határozatával és ez a második megnyilatkozás az alkalmat arra, hogy mi is felülviz-

sgáljuk a napi éberségen túl, vajjon helyes uton megyünk-e előre a demokráciát építő erők sorában, vagy eltávolodtunk-e attól. Lássuk meg célunkat, amely felhaladni akarunk, válogassuk meg, kik a szövetségeseink, kik azok, akik következetesen jönnek velünk és kik azok, akik a tovább-

bi uton is következetesen tudnak majd velünk jönni.

— A Romániai Magyar Népi Szövetség politikai útja — mondotta Takáts Lajos — tisztán kell ma álljon mindannyiunk előtt és különösen tisztán kell álljon azok előtt, akikre a szervezeti feladatok nagyrésze hárul. E tekintetben azt hiszem nincs semmi tisztázni való. Tisztázták ezt a kérdést azok az elvi megnyilatkozások, amelyeket a temesvári nagygyűlésen lerögzítettünk és különösen tisztázta ezt a kérdést választási megnyilatkozásunk, amivel embercink a választási harcban mentek és tisztázták ezt azokkal az elvi megnyilatkozásokkal a Magyar Népi Szövetség részéről, amelyek megállapították azt, hogy a Magyar Népi Szövetség a Román Munkáspárt vezetése mellett akar maradni a társadalmi fejlődésben és el akar jutni egészen a szocialista társadalomig. Ez az a megállapítás, amely első sorban meg kell szabja az álláspontját azoknak, akikre a szervezeti élet vezetése hárul, de meg kell szabja a Magyar Népi Szö-

vetség minden egyes tagjának álláspontját is, mert csak az vállalhat szervezeti életünk keretében valódi építő munkát, az dolgozhat teljes odaadással, lelkesedéssel, aki vállalja ezt a végső célt.

érvelni. Nem mondtuk meg azt, hogy az osztályharc tulajdonképpen azt a küzdelmet jelenti, amellyel az elnyomott dolgozó társadalom küzd a felszabadulásért. Ehetnek ilyen esetek, de nem következnek az, hogy valóságos polgárháborúvá fajul ez az osztályharc. A bennünket felszabadító Szovjetunió megakadályozta, hogy véres belső harcok árán jussunk a szocializmus felé vezető útra. De nevétség lenne az, ha mi úgy képzelnék el országunk fejlődését a szocializmus felé, a termelőeszközök köztulajdonba vételét, hogy azok, akik ezeknek birtokában voltak, belátják majd a szocialista fejlődés helyességét és békésen, szépszerével át fogják adni a köznépek. Ez annyit jelent, mintha feltételeznék a földjeiktől megfosztott birtokosokról, hogy a fejlődés bizonyos szakaszában önként átadják volna földjeiket a szegény földműveseknek. Ha feltételeztük volna a nagyipari vállalatok tulajdonosairól, hogy a termelőeszközöket majd önként adják volna a népnek, abba a hibába estünk volna, mint a Jugoszláviai Kommunista Párt, azzal az állásponttal, mellyel tagadta az osztályharc társadalomépítő jellegét, azt vallva, hogy a kapitalisták békés uton beilleszkednek a szocialista társadalomba.

Következetesen demokrata magatartást!

— A demokrácia azt jelenti — szegte le —, hogy akarom a társadalmi fejlődést, a társadalmi fejlődés pedig a szocializmushoz vezet. Következetes demokrata az, aki ezen az uton végig halad, annak minden szakaszában, öntudatosan és következetesen a szocializmus építő erőkkel. Ezért kell a Magyar Népi Szövetség minden vezetőjének elsősorban, de minden tagjának is következetesen demokrata magatartást tanúsítania. Ha ez így áll, akkor a mi számunkra is óriási jelentőséggel bírnak a Tájékoztató Iroda elvi megállapításai mindazokra a hibákra, amelyeket a Jugoszláv Kommunista Párt elkövetett és a magunk számára is tudnunk kell ezeket az alapelveket a maguk teljességében és a maguk tisztaságában. A nagy feladatunk az, hogy ebből a megnyilatkozásból lezárjuk azokat a nagy alapelveket, amelyeknek ismerete és tisztázása, feltétlenül szükséges ahhoz, hogy a mi szer-

vezeti életünk is zökkenőmentesen és zavartalanul haladhasson előre. Ebben a két megnyilatkozásban öt olyan kérdést látok, amelyeket nekünk is tisztáznunk kell és amelyek ismeretéből le kell vonni a tanulságot. Az egyik az osztályharc kérdése. A második az a kérdés, hogy a demokrácia építő harcát ki vezesse. A harmadik a munkás és paraszti szövetségek kérdése. A negyedik a Szovjetunió szerepe ebben a demokratikus fejlődésben. Az ötödik a nemzeti kérdés tisztázása.

— A Kommunista Pártok Tájékoztató Irodája közleményének harmadik pontja — mondotta ezután — megállapítja azt, hogy a Jugoszláviai Kommunista Párt vezetői belpolitikájukban feladják a munkásosztály hadállását, szakítanak a marxista osztály és osztályharc elmélettel. Tagadják a tökéletes növekedésnek tényét országukban és az osztályharc kiéleződését a jugoszláv falvakban, amely ehhez a növeke-

déshez fűződik. Ez a tagadás abból az opportunisták tételéből indul ki, amely szerint a kapitalizmus és a szocializmus közötti átmeneti időszakban az osztályharc nem éleződik ki, mint ahogy a marxizmus-leninizmus tanít bennünket, hanem elhal, mint ahogy ezt a Bucharin-féle opportunisták állították, akik a kapitalizmusnak a szocializmushoz való békés átvándorlását elméletét hirdették.

AZ OSZTÁLYHARC AZ ELYNYOMOTTAK KÜZDELME A FELSZABADULÁSÉRT

— Amikor mi osztályharcról beszélünk — szegte le — és a Magyar Népi Szövetség eddigi szervezeti élete azt mutatja, hogy nagyon sokszor beszélünk és beszélünk az osztályharcról anélkül, hogy tudtuk volna, hogy mi az, mumusként állítottuk fel olyan tömegek előtt, amelyek előtt más szavakkal nem voltunk képesek

AZ OSZTÁLYHARC KIÉLEZŐDIK

— Ezzel szemben a Tájékoztató Iroda közleménye — folytatta — és a Román Munkáspárt második teljes ülésének megállapításai azt mondják, hogy a kapitalista társadalmi rendszerből a szocialista rendszerbe való áthajlás idején az osztályharc nem szűnik meg, sőt kiéleződik.

— A romániai magyarság életében is érezhető az osztályharcnak kiéleződése — hangzott Takáts Lajos —. Mindenekelőtt érezhető abban, hogy szervezeti életünk bizonyos vonatkozásokban ellanyhult. Ezt az ellanyhulást nem szabad azzal magyaráznunk, hogy aktivistáink kifáradtak, hanem azzal, hogy a Magyar Népi Szövetség egyes szervezetei a vezetés nem következetesen demokratikus elemek kezében van, hanem olyanok kezében, akik a szocializmus felé haladó utat csak bizonyos szakaszban

...csak, helyesebben jöhetnek ve-
lünk. Olyan a felfogásuk, olyan a
társadalmi helyzetük, hogy a vég-
ső cél felé vezető uton már nem
jöhettek velünk.

— A választások idején mozgó-
sítottuk a tömegeket — jelentette
ki — és a választási eredmény ér-
dekeiben, ha nem is tettünk olyan
engedményeket, mint az 1946-os
választások idején, de mégis teret
engedtünk olyan elemeknek a ve-
zetésben, akiknek ma már nem
tetszik az a világ, amely felé ha-
ladunk. Az a polgári réteg, amely
az államosítás következtében su-
lyos csapásokat volt kénytelen el-
viselni, az a polgári réteg, amely
a különböző reformok következté-
ben egyszerre elvesztette lába
alól a talajt, kihull azokból a fog-
lalkozási ágakból, amelyeknek ma
új színezetet kell kapniuk.

— Van egy társadalmi réteg —
mondottá ezután —, mely letűnő-
ben van a történelem színpadáról,
de még itt van közöttünk, gazda-
sági befolyással és ideológiai já-
val. Ez az ideológia még sokáig
fertőzi a mi dolgozó rétegeinket,

Az egyházi kérdés

Takáts Lajos azután rátért az
erdélyi magyar egyházak állás-
foglalására a népi demokráciával
kapcsolatban.

— Azok, akik a MNSz életét az
elmúlt három és félv év alatt figye-
lemmel kísérték, — szegyeztek le
—, látták a kezdet kezdetén azo-
kat az erőfeszítéseket, amelyekkel
a MNSz vezetői, de ezen túlma-
ra, a többi demokratikus erők,
elsősorban a Kommunista Párt
vezetői igyekeztek elérni,
hogy az egyház odaálljon a de-
mokráciát építő erők sorába és
egy valóban a nép egyházává vál-
jon, befolyásával segítsen építeni
a demokráciát, mert a demokrá-
cia építésével az igazi népi érde-
kek szolgálatában áll.

A római katolikus egyház veze-
tésében megnyilvánuló népelellen-
magatartás jellemzése során ki-
emelte:

— Meg kell nyernünk az egy-
házi vezetőség demokrácia gon-
dolkodásu elemeit a magunk
számára és szembe kell állít-
suk őket azokkal az egyházi
elemekkel, akik a reakciót képi-
velik és kezükbe ragadták a ha-
talmat. Tudunk kell azt, hogy a
katolikus egyház reakciós vezetői
a felszabadulás után több ízben
is olyan körleveleket bocsátottak ki,
amelyek ideológiai harcot hirdet-
tek a népi demokrácia ellen és
nem átalították ebben a körlevél-
ben olyan vádakot és rágalmakat
használni a kommunizmus ellen,
amelyeket a hitleri fasizmus ideo-
lógusai hirdettek és hirtettek el a
Szovjetunióval és a Kommunista
Párt célkitűzéseivel kapcsolatban.

— Az a mód — mondotta ezután
—, ahogyan a katolikus egyház

akadályozza a társadalom fej-
lődését. A múlt erőinek még igen
sok lehetősége van. Még mindig
nem látják be, hogy az ő szímku-
ra nincsen visszaut, nincsen más
megoldás, mint átérezni, átépíte-
ni saját belső lényüket, de még
mindig azt remélik, hogy a világ
fordul és visszajön a múlt.

— A mi Magyar Népi Szövetségi
életünkben volt egy szakasz —
folytatta —, amikor a magyar
egység hangoztatásával igyekez-
tünk minden magyart a MNSz
zászlaja alá hozni. Ez volt az a
szakasz, amelyet mi az elvte-
len magyar egység hangoztatá-
sának szakaszaként jelölünk
meg a MNSz fejlődésében. Ma
megállapíthatjuk, hogy ez az osz-
tályharc tagadása volt. Ugyan-
csak ilyen jelenség volt az, ami-
kor az 1946-os választások után
nem tudtuk levonni azokat a ta-
nulásokat, amelyek a nemzeti ér-
zelmek felszabadítása következté-
ményeként jelentkeztek szervezeti
életünkben. Illúziókban ringattuk
magunkat.

az alkotmánnyal szemben megnyi-
latkozik, ismét tipikus példája
annak, hogy a katolikus egyház
minden alkalmat felhasznál arra,
hogy kimutassa ellenségeskedését
és felhasználja befolyását a fej-
lődés megakadályozására. A katoli-
kus egyház nem akarja meglátni
a felszabadított nép demokratikus
harcának három éves eredményeit,
amelyek nagy lendülettel viszik
előre népünk fejlődése útján.
Nem látta meg azt, hogy minden
a népe. Csak azt akarta meglátni,
hogy az egyházi iskolákat államo-
sítják. Láttottak ez ellen, tév-
útra akarták vezetni a népet.
Tudunk kell azt, hogy éppen ott,
ahol szerveztünk a leggyengébb
legelmaradtabb, ott a katolikus
egyházban még a reakció befolyá-
sa érvényesül. Nagyon komolyan
kell hozzájárulni minden szerve-
zetünknek és aktivistáknak eh-
hez a kérdéshez. Mindent meg-
nyerhetünk azzal, ha helyes adá-
tokra támaszkodva támadjuk,
nem az egyházat, hanem egyes,
palástba bujt reakciós elemeket.

Ezután a szónok rátért a refor-
mátus egyház helyzetére. Hangoz-
tatta, hogy a református egyház
a demokrácia mellé állott. Két ke-
rüllete, az erdélyi és a királyhágó-
melléki, a demokrácia mellé áll-
tak. A királyhágómelléki kerület
püspökének beiktatása alkalmá-
ból olyan megnyilatkozásokat tett
a református egyház, amelyben
kiállt a demokrácia és a Szov-
jetunió mellett. Elismerték a so-
cializmusba hajló fejlődés helyes-
ségét, mely nem áll ellentétben az
egyházzal, hanem számukra is új
lehetőségeket nyit.

A munkásosztály érvényesíti az összes dolgozó rétegek érdekeit

— Ha már itt tartunk — hangoz-
tatta —, megállapítjuk: ha a ro-
mán református egyház képes
velünk jönni a fejlődés útján, ak-
kor azt a kérdést is feltehetjük,
hogy mi a további fejlődés lényo-
ge? Lássuk meg mi is, ugy, ahogy
a Tájékoztató Iroda közleményé-
ből kitűnik, úgy, ahogy a Román
Munkáspárt II. teljes ülésének
megállapításából kitűnik, hogy
nekünk is elsődrendű feladatunk
ismét megvizsgálni, kik azok a mi
népünk sorában, akik szövetséges-
ségek lehetnek, kik az ellenségek és
kik azok, akik csak egy bizonyos
fejlődési szakaszon tudnak és tud-
hatnak velünk jönni. Továbbá
kik azok, akiket a jövőben szövot-
ságunkkal kell megnyernünk.
Ezeken túl mindjárt rá kell tér-
nünk falusi tömegeinkre, hogy
meglássuk: vajon mi a falusi tö-
megeinkből, amelyek népünk tul-
nyomó többségét teszik, melyek
azok az elemek, amelyek velünk
tartanak és amelyeket meg kell
nyerni, hogy tovább építsük a de-
mokráciát. Mielőtt azonban ezt
tárgyalnánk, térjünk ki egy másik
kérdésre. Arra, hogy az osztály-
harcot ki kell vezetni. Erre a kér-
désre Luca László válaszolt,
amikor azt mondotta, hogy vezető
az az osztály, amely új társadal-
mat alakít, új társadalmat ad az
MNSz teljesen független szerve-
zete, mert hiszen ugyanolyan jog-

sítését mondja elő, amely meg-
semmissíti a kapitalizmust. A mun-
kásosztály a maga érdekeinek érvé-
nyesítésével érvényesíti az összes
dolgozó rétegek érdekeit.

Takáts Lajos a továbbiakban is-
mertette Titoéknek ezzel kapcsola-
tos megalkuvó álláspontját. Ti-
to azt remélte, hogy a nemzeti
népfrontba tömörült pártok, anél-
kül, hogy a munkásosztály élcsa-
pata irányítaná őket, meg fogják
valósítani a szocializmust. Ugy-
gondolta, hogy a kapitalizmus be-
leolvad a szocializmusba. Takáts
Lajos rámutatott arra, hogy Titoék
polgári illúzióktól engedtek magu-
kat elragadtatni. Hiszen az ő el-
képzelésük megvalósulása nem je-
lentett volna mást, mint a polgá-
ri demokrácia kifejlődését és azt,
hogy ezen keresztül függőségi vi-
szonyba kerülnek a nyugati im-
perialistákkal.

A DEMOKRATIKUS ERŐK ÖSSZEFOGÁSA

— Milyen nálunk a demokráti-
kus erők összefogása? — tette fel
a kérdést Takáts Lajos. — A Népi
Demokrácia Frontjának jelszavait
mi is lelkesedéssel irtuk zászlaink-
ra nagy lelkesedéssel népszerűül-
tettük. Azt mondtuk: Ima, itt van
a bizonyítéka annak, hogy a

egyenlőséget élvez egyenlő sze-
rephöz jut, mint a Munkáspárt,
az Ekéfront, vagy a Nemzeti
Néppárt. Hibás volt a Népi Demo-
krácia Frontjának ilyen módon
való népszerűsítése, mert a lényeg
nem ez. A mi Népi Demokráciánk
Frontja nem hasonlítható össze a
Jugoszláv Népi Fronttal, melyben
olyan pártok is képviselődnek ju-
tottak, amelyek reakciósak. Ezzel
szemben a mi Népi Demokráciánk

A MNSz csak akkor tölti be hivatását, ha nem igyekszik függetleníteni magát a munkásosztálytól és pártjától

— A tanulság az, hogy a MNSz
csak akkor tölti be hivatását a
fejlődés valamennyi elkövetkező
szakaszában, ha nem tér el ettől
a magatartástól, ha nem igyek-
szik függetleníteni magát a mun-
kásosztálytól és a Munkás Párt-
tól.

Rámutatott arra, hogy a MNSz-
nek szorosan együtt kell működ-
nie a Munkás Párttal, mert első-
sorban a munkásosztálynak kö-
szönheti, hogy megvalósultak azok
az eredmények, amelyeket nemze-
tiségi vonatkozásban felmutathat-
unk.

E kérdésnél Takáts Lajos újra
visszatért a jugoszláv helyzetre,
ismertetve azt, hogy ott a ma-
gyarság jogegyenlősége nem
olyan, mint ahogyan azt Titoék
beállították, még kulturális tere-
nben.

— A Jugoszláv Kommunista
Pártnak ugyancsak alapvető hibá-
ja a parasztkérdés helytelen beál-
lítása, amit Tito úgy fejez ki,
hogy a parasztság az államnak az
alapja, tehát amikor a jugoszláv
nép fejlődését nem a munkásosz-
tály harcával akarja, elérni, ha-
nem a parasztsággal.

Takáts miniszterhelyettes rá-
mutatott arra, hogy a parasztság

Frontja csupa olyan pártot egye-
sít, amelyek magukévá tették a
közös programot, elismerve a pro-
letáriátus vezető szerepét.

Takáts Lajos rámutatott arra,
hogy amikor a Népi Demokrácia
Frontját népszerűsítették, nem
választási kampányból világosan
kitűnik, hogy a Népi Demokrácia
a munkásosztály és annak élcsapata,
a Frontjának alapja a munkás-
szövetsége a dolgozó parasztsá-
gal és a többi dolgozó rétegekkel,
amelyek a proletáriátus vezetője alatt

Takáts Lajos a továbbiakban

Kiemelte a Román Munkáspárt II.
ik teljes ülésének határozata nyol-
cadik pontját, mely azt mondja,
hogy a Népi Demokrácia Frontja-
nak országos tanácsa, valamint a
megyei tanácsok jól működtek. A
választási kampányból világosan
kitűnik, hogy a Népi Demokrácia
a munkásosztály és annak élcsapata,
a Frontjának alapja a munkás-
szövetsége a dolgozó parasztsá-
gal és a többi dolgozó rétegekkel,
amelyek a proletáriátus vezetője alatt

foglalkozni, mégis utóljára hiya-
t, éppen jelentőségénél fogva.
Rámutatott arra, hogy Titoék a
Szovjetunió segítségével nélkül akar-
ták megvalósítani a szocializmust,
A Szovjetunió tapasztalatai nél-
kül, segítsége nélkül viszont el-
sem képzelhető szocialista társa-
dalom kialakítása.

— A Szovjetunió — mondotta
ezután Takáts Lajos — az egész
világ dolgozó számára biztosíték
a békeért és a tőkés elnyomás
ellen való harcban. Itt, Kelet-
Európában a népi demokrácia or-
szágok a Szovjetunió gazdasági
és politikai támogatásával fejthe-
tik csak ki népi erőiket. Ha elszí-
getelődnek a Szovjetuniótól,
akkor ez a polgári nacionalista
befolyás erősödését jelentené és
olyan elemek élrejutását, ame-
lyek ezen országok békéjét és füg-
getlenségét feladná és minket is

Görögország sorsára juttatnának.
Végeztül Takáts Lajos nemze-
tiségi miniszterhelyettes felhívta
a megyei elnökök és titkárok fi-
gyelmét azokra a munkamódsze-
rekre, melyek segítségével a mos-
tani gyűlés anyagát odahaza fel-
dolgozhatják.

Takáts Lajos beszédét az egy-
gyűlésről kihangsúlyozta, hogy
bár elsősorban kellett volna vele
begyűltek lelkes tapsal fogadták.

Juhász Lajos

országos alelnök beszéde

Ezt követően Juhász Lajos, a
Magyar Népi Szövetség országos
alelnöke értékelte ki a Román
Munkáspárt második teljes ülésé-
nek határozatát és a Kommunista
Pártok Tájékoztató Irodájának a
Jugoszláv Kommunista Párt
helyzetéről hozott határozata ta-
nulásai alapján, a Magyar Népi
Szövetség időszerű politikai és
szervezeti feladatait. Bevezetőjé-
ben rámutatott arra, hogy a Ma-
gyar Népi Szövetség az elmúlt
négy esztendő alatt hatalmas po-
litikai átnevelő munkát végzett a
horthysta-szálásista rezsim felszá-
molásában. A MNSz szervezeti
mindenütt ott voltak a fasizista
reakció és a sovinszta, revizionis-
ta törekvések elleni harcban, így
Marosvásárhelyen és Udvarhe-
lyen is. Az 1945 március 6-ig, a
demokratikus kormányért, vala-
mint a földreform megvalósításá-
ért vívott harcából kivette részét a
MNSz is. Komoly eredményeket
értünk el az 1946-os választáso-
kon, amelyek a magyarság nagy
tömegeit tudtuk a demokratikus
erők sorába állítani. Az iskolahá-
lózati demokratikus átépítése és
megszervezése terén hatalmas
eredményeket értünk el. A MNSz
szervezetébe közel félmillió tagot
szerveztünk be. Megindult a ko-
moly kulturális munka is a ma-
gyarság demokratikus átnevelésé-
re. Ugyanakkor azonban komoly
hibák is mutatkoztak. Ezeket a
hibákat meg kell látni és le kell
vonni belőlük a tanulságokat.

SZERVEZETÜNK MULT- BELI HIBAI

A főbb hibák: sérelmi politika,
a konkrét harc hiánya a magyar
reakció ellen, a földreform végre-
hajlásával kapcsolatban a kisajá-
rtított földbirtokosok védelme,
nemzeti elszigetelődési politikai
irányzat vétele. Hiányzott az egy-
eséges központi politikai irányítás,
melynek folytán beszívároghattak
szervezetünkbe reakciós elemek,
volt földbirtokosok, falusi kizsá-
mányolók. Hiányzott szervezet-
tünkben a keretosztály, amely
megvizsgálja a szervezet felépíté-

sét, a vezetőségi tagok politikai
teljesítményeit és multját. Ehhez
járult hozzá az is, hogy a közpon-
ti vezetőség két helyen: Kolozs-
várott és Bukarestben székel. A
szervezet anyagi helyzete is ko-
moly hibák forrásává vált, nem
volt megfelelő alap kellő számú
kiszállásra, megfelelő felvilágosí-
tó propaganda végzésére. Hiány-
zott a központi, a kollektív
együttműködés is, helyette paran-
csolási módszer kezdte felülni fe-
jét.

Az 1947 június 2-iki végrehaj-
tóbizottsági ülés komoly határkö-
vet jelentett szervezetünk életé-
ben. Ezt megelőzően jelent meg
Luca László figyelmeztető cikke
és ennek alapján a végrehajtóbí-
zottság a június 2-iki ülésén ki-
mondta: „Szervezetünk irányítá-
sát falun elsősorban a dolgozó
földművelés, városban elsősorban
a dolgozó kézművesek és haladó
 értelmiségiek kezébe kell letenni.”

Harcot indított a vezetőségek
megtisztításáért, harcát a magyar
reakció ellen, leszógatta a Román
Kommunista Párt irányító, vezető
szerepét és a vele és a többi de-
mokratikus szervezetekkel való
szoros együttműködést. A MNSz
elhatározta, hogy az ország ujja-
építésébe az eddigigélő fokozottab-
ban bekapcsolja tömegeinket, fel-
számolva az addigi politikai elszí-
getelődési irányzatot. Ennek fo-
lyományaként mindenütt megke-
zdődött a tisztogatás a szervezet-
be befurakodott tőkés, falusi ki-
zsákmányoló elemek ellen.

Átszerveztük az EMGE-t, eltá-

rolítva éléről a reakciós elemeket,
akik helyébe a földművelés kép-
viselői léptek. Megtisztítottuk a
reakciós elemektől a Dalosszövet-
ségeit is. Ezt követte szervezetünk
országos kongresszusa Tamasvá-
rott, amely jóváhagyta és meg-
erősítette ezeket a határozatokat
és már eme irányelvek alapján
történt meg az új Százas intéző-
bizottság, valamint az országos
végrehajtóbizottság és a politikai
titkárság megválasztása.

Uyenformán megkezdhetjük a
rendszeres kollektív munkát, köz-
ponti vezetőségünk teljes egészé-
ben Bukarestbe költözött, kiépül-
tek az ügyosztályok, az egyes
ügyosztályok káderhiánya meg-
szűnően van, kiépült központi
keretosztályunk is. A központ ál-
talán készített politikai tananyaggal
Bukarestben központi és öt me-
gyében öt vezetőképző iskola in-
dult, amely komoly formában jár-
ul hozzá, vezető aktivistáink po-
litikai és ideológiai felkészültsé-
gének elmélyítéséhez. Szakbizott-
ságaink havonta 2-3 napos or-
szágos értekezletet tartanak, hogy
el tudják végezni a rájuk háruló
feladatokat és ugyanakkor az
ügyosztályfelelősök további ko-
moly munkatervvel felszerelve
térjenek vissza a megyébe. A 25
magyarlakta megyében a statisztika
szerint 1.500.000 magyar lak-
kik, akik közül közel félmillió a
MNSz tagja. Szervezetünk gyen-
gesége mutatkozik meg abban,
hogy a beirt tagok jelentékeny
hányada nem fizet tagdíjat.

Egészséges folyamatnak kell megindulnia a megyékben is

— Központunknál elindult egy
egészséges folyamat, ami azon-
ban nem mondható el a me-
gyékről. Ez azt mutatja, hogy
szervezetünkben hiányszágok
vannak: aktivistáink alacsony
száma, hiányos politikai felké-
szültsége, komoly anyagi akadá-
lyok a szervezet kifejlődésében.
Most központi irányítással soro-
zatos vezetőképző tanfolyamokat

tartunk összes aktivistáink neve-
lésére. Munkájuk komoly ellen-
őrzésével, friss erők bevonásával,
melynek eredményeként a hely-
zetnek rövidesen meg kell vál-
toznia.
A továbbiakban Juhász Lajos
utalt arra, hogy a tőkés elemek,
levitelt földesurak, a falu ki-
zsákmányoló elemei, az egyház-
ban meghúzódott reakciós elemek

még komoly befolyással bírnak, főleg az ifjúság és a nők táborára. Szaporodnak a vallási szekták is. Ez mind szervezeti gyengeség. **Központi irányítással, szervezett kollektív munkával komoly munkával, a reakció elleni kíméletlen harccal, önkéntes munkavállalással az újjáépítésben komoly fordulatot vett szervezetünk tevékenysége.**

— A Román Munkáspárt Határozatában biztos alapot találunk szervezeti életünk megújítására és felfrissítésére. A Román Munkáspárt Központi Vezetősége második teljes ülésének határozata rámutatott arra, hogy a március 28-i választások országunkban az imperialista, demokráciellenes tábor és az imperialistaellenes, demokratikus tábor közötti éles harc feltételei között zajlottak le. Az angol-amerikai imperialisták a legválogatottabb módszerekhez folyamodtak, hogy megakadályozzák országunk népi erőinek sikerét. A burzsoázia, a kisajátított nagybirtokosok, a külföldi imperialisták serkentésére és aktív segítségével igyekeztek terrorista és szabotázsakciók végrehajtásával, rémhírek terjesztésével bizonytalanságot, pánikot kelteni és a szava-

zástól való tömeges tartózkodást kiváltani. A katolikus egyház vezetősége aktív propagandát fejtett ki a népi demokratikus rendszer ellen.

A választási csata fő tanulsága az osztályharc fokozódásának felismerése. Az osztályellenesség ügynökei a demokratikus pártszervezetekbe, sőt még a pártszervezetekbe is befurakodtak és igyekeztek mindent elkövetni, hogy az osztályharc útjáról eltérítsék a nép tömegeit. A kizsákmányolók ellen folytatott osztályharc politikájáról való lemondás és a kizsákmányoló osztályokkal való együttműködés hirdetésének jellegzetes példája volt Patrascanu szerepe, ami az osztályharcról való lemondásban, „az egész burzsoáziával vagy, ennek jelentős részével”, majd 1946-ban az „egész” parasztsággal való szövetekezés ideológiájának bevetését célozta a tömegszervezetekbe és magukba a pártszervezetekbe is. A Román Munkáspárt kíméletlenül leleplezte és a meghatározottabban visszautasította az osztályellenesség oldaláról jövő eme opportunista és népellenes elméleteket.

meit feltárni és a megoldáshoz segítséget nyújtani. A helyi vezetőségekben igen sok helyen még mindig részt vesznek a felfu kizsákmányolók és a kispolgári elemek. Innen adódik az, hogy fokozódik a torzalkodás, tulzolt nemzetiségkedés tapasztalható és ennek következtében elterelődik a figyelem az osztályharcról a faluban. Vegyük tudomásul, hogy nem lehet az egész falu a MNSz-ben, az egész magyarság egy táborban, még falusi viszonylatban sem!

Juhász Lajos országos alelnök után rámutatott a szervezőbizottság arra sürgős feladatára, hogy megvá-

lassza a szakbizottságok felelőseit, megszervezze e bizottságokat úgy, hogy azok a központi szakbizottságok utasításai szerint dolgozhassanak. Az 1300 helyi szervezeti erőteljesen be kell szervezni a politikai felvilágosítást végző irányítókat. Az irányítókat és az utafelelősök kérdésének megoldása okvetlenül szükséges, mert enélkül nem lehet a szervezet minden egyes tagjához hozzáférhetővé válni.

Példákkal mutatta ki azt a hibás magatartást, amikor egy-egy megyei vezetőkkel a helyi szervezeteknek csak jelentéktelen része küldi el a felelőst, míg a többiek vagy egyál-

talán nem jelentkeznek, vagy pedig olyan valakit küldenek, akinek éppen szabadideje van. Természetesen ez aztán képtelen — felkészültség hiányában — továbbadni a falusi szervezeteknek az érkezőlet anyagát.

— A szervezőbizottság feladata — mondotta — hogy minden megyei és helyi szervezetben jól működő vezetőség legyen. E nélkül az apparátus nélkül nem ér semmit a szervezetünk, nem lehet aktív.

Igy csak szép tervek szövnék, azok keresztülvitelére azonban nem kerül sor. Meg kell lennie az ellenőrzésnek arra, ki mit valósított meg.

Szervezetünk építésének alulról felfelé kell történnie

A Népi Demokrácia Frontja győzelmének főtényezői

Juhász Lajos a továbbiakban kiemelte a három főtényezőt, mely a Népi Demokrácia Frontjának választási győzelmét előidézte: a Román Munkáspárt kezdeményezése és irányítása alatt kivívott megvalósításokat az egész Párt erejének mozgósítását a választási csatában, valamint azt a tényt, hogy a RMP a proletariátus élcsapatákként teljesítette vezető szerepét és a dolgozó tömegek legszélesebb rétegeit ragadta magával a választási csatába. Nemcsak a városi dolgozók tömegeit mozgósította hanem támogatta és segítette az Ékecs Front újjászervezését és ezzel fokozta cselekvőképességét, valamint elősegítette a dolgozó parasztság szövetségének megerősítését a proletáriátussal.

Munkáspárt helyes irányvonalának a nemzetiségi kérdésben. A RMP Központi Bizottsága teljes ülésének határozata megállapította, hogy az együttműködés nemzetiségek tevékenyen hozzájárulnak a Népi Demokrácia Frontja győzelméért vívott harchoz és külön kiemelte a MNSz tevékenységét e tekintetben.

A nők tömeges részvétele a választásokon. A Romániai Demokrata Nők Szövetségének felsorakozása és lendületes munkája, valamint az a tény, hogy a politikai harcban számos parasztasszony is tevékeny részt vett, a nők tömegek tevékeny részvételét bizonyította a választási kampányban. A hibák megállapításánál a Határozat rámutatott arra, hogy a nők egyenjogúságának gyakorlati alkalmazásával még hiányok vannak. A nőkről alkotott polgári felfogás helyesítését gyökerelteleníteni kell.

Ezek után fölvetette a kérdést, hogy a tavaly június határozatát óta eltelt egy esztendő alatt vajon minden közösségben megtörtént-e ilyenformán az átnevezés? Késztelen, hogy még sok teendő van és komoly hibák vannak. Egyes szervezetek az év minden szakában új vezetőséget választanak. Van olyan megyei szervezet is, ahol egy évben négyszer is cseréltek vezetőséget. Ez arra mutat, hogy egyszer sem végeztek el a szükséges munkát, nem keresték meg azokat az embereket, akik politikai múltjuknál, fejlődőképességükkel, osztályhelyzetüknél fogva a vezetésre hivatottak. Ha ez megtörtént, akkor nincsen szükség az állandó cserélgetésre, ami természetesen akadályozza a szervezet munkáját. Ezek után foglalkozott a szervezetünknek ilyen szellemben való felépítésével, rámutatva, hogy ennek az építésnek alulról felfelé kell történnie. Előbb az 1300 helyi szervezetben kell egy évre megválasztani a vezetőséget, ez jelöli ki a megyei küldötteket, majd megválasztják a megyei vezetőséget megválasztása. Ezt követi végül az országos nagygyűlés, mely az új országos vezetőséget választja meg.

— További, gyakorlati munkát végző új vezetőségre van szükség — mondotta. — Ez most az elsőrendű feladat.

Átérve a reakció kérdésére, megállapította, hogy sorainkat még mindig nem tisztítottuk meg a reakciósoktól. Ezek még ott vannak a legkisebb faluban is. Terjesztik a rémhíreket, akadályozzák a tömegek demokratikus fejlődését, igyekezve a tömegeket a demokrácia ellen hangolni. Meg kell keresni a reakciót a szervezetünkben és el kell távolítani.

HARC A REAKCIÓ ELLEN

— Nem elegendő azonban ezeket a reakciósokat szervezetünkben kizárni — mondotta. — Okvetlenül szükséges gyűléseken az okokat feltárni, a tömegekkel feldolgozni, miért volt szükség az illetők kizására. A tömeg is ki kell zárja ezeket sorából.

Az egyházi reakció kérdéséről szólva, rámutatott, hogy nem elegendő hangoztatni egyes egyházi vezetők reakcióját. Olyan politikát kell folytatnunk, hogy mindenki érzékelhesse: azokat, akik népellenes politikát hirdetnek, bárhol is vannak, a népi demokrácia eltávolítja és kisorsítja.

A szervezeti munka hiányosságairól beszélt megállapította, hogy az adatok igen gyakran nagy késéssel érkeznek be olyan ügyekben is amelyekben pedig gyorsan kell határozni és ezek a jelentések is nem egyszer elmulasztottak. Nem lehet a központban egyszemélyes munkát végezni, ha nem állnak megbízható jelentések a rendelkezésre. Sok helyen hiba az is, hogy egy-egy megye szervezetében mindössze 3-4 aktivista, viszont 10-15 tisztségviselő is dolgozik. Ezeknek a hibáknak a kiküszöbölésére a MNSz úgy döntött, hogy három csoportot állít fel: nagy-, közép- és szóróanyaggyűjtőket s minden egyes határgörnyben megállapítja a szükséges függetlenített aktivisták és tisztségviselők számát és feladatát. Csak ilyen módon érhető el, hogy az illetők teljes munkát végezzenek az országban, ahová állították őket. Ezután a kollektív munkamódszer hiányáról s az egyeztetett szektárius munkamódszerről beszélt. Megállapította, hogy számos helyen, amint az a beérkezett jelentésekből megállapítható, túlságosan ritkán tartanak végrehajtóbizottsági és intézőbizottsági gyűléseket s mindössze egy-két ember kezében összpontosul a megyei szervezet vezetése. Eppen ezért nem tudják a tagokat mozgósítani, munkába állítani. Ez a szektárius munka. Ez-

zel gyökeresen szakítani kell, munkatársakat kell bekapcsolni, ki kell szólítani a kereteket, mert ez a szervezet nagyfokú megerősödését fogja eredményezni.

A jogyzkönyvek és a jelentések pontos megszerkesztésének és gyors továbbításának jelentőségére világított rá ezután Juhász Lajos, majd áttért a fegyelem és pontosság kérdésére, amely azért is igen fontos, mert a vezetőség pontosságától és fegyelmétől függ nagymértékben a szervezet munkájának eredménye.

Ennek azonban nem kaszányai felelőseknek kell lennie, hanem öntudatos fegyelmek.

— Óriási munka vár még ránk — hangoztatta a továbbiak során — amíg elmondhatjuk, hogy a MNSz jól működik. Most már látjuk a hibákat, a tanulságokat levonhatjuk és hozzákezdhetünk azok kijavításához. Nem

elegendő önbizalmat gyakorolnunk, hanem meg is kell változtatnunk a munkát. Egészségesen kell felépíteni szervezetünket úgy személyeket illetőleg, mint erkölcsileg, hogy a vállalt munkát mindenki a legeredményesebben végezhesse el a maga munkaterületén, hogy így komoly fordulatot hajtunk végre a MNSz munkájában, mely alkotó tényezője a romániai népi demokráciának. Ez a mi fordulatunk komoly segítő tényezője lesz az egész ország haladásának — fejezte be előadását a résztvevők lelkes tapsai közepette Juhász Lajos országos alelnök.

Délután folyamán a két előadás szemínáriumszerű feldolgozására került sor. Szombaton délelőtt Csákány Béla, a politikai titkárság tagja tartotta meg előadását. Csákány Béla beszédét lapunk legközelebbi számban közöljük.

Hatalmas méretű vasmunkásszírák Olaszországban

RÓMA — De Gasperi munkügyi minisztere javaslatot készített a munkanélküliség leküzdésére. A tervezet szerint, az olasz kormány házakat építtetne és az építkezéseknél munkanélkülieket alkalmaznának. A házépítéshez szükséges pénzt azonban úgy akarják előteremteni, hogy a dolgozókkal vásároltatják meg a töké alapjául szolgáló kötvényeket.

Egész Olaszországban folytatódna a sztrájkok és tüntetések. Csütörtökön sztrájkba léptek az ország összes vasmunkásai.

GÁZBOMBÁKKAL ÉS HARCKOCSIKKAL A MUNKÁSOK ELLEN

A kötvények ellenértékéért a munkások hét év múlva családi házat vagy öröklakást kapnak — ha felépülnek az új házak.

MILANO. — Szerda este Milánó belvárosában heves összetűzésre került sor a rendőrség és az egyik vállalat alkalmazottai között. A sztrájkolók megszállták a vállalat telepét, a rendőrök pánckocsikkal vomáltak fel a sztrájkolók ellen. A telep egész környékét elzárták és a szomszédos utcákban összeverődött hatalmas tömeget könnyfakasztó bombákkal távolították el.

(*) HIRDETÉS. Tudomására hozzuk az érdekelteknek, hogy folyó hó 19-én a (szatmárnémeti) Satu Marei Gazdasági Felügyelőség, Satu Mare, Str. Caza Voda Nr. 18, versenyvizsgát rendez az alábbi üres állások betöltésére: 1. gépjáró (nő), 2. szűzvevősi gyakorló, 1. gépkocsivezető és altszűz, gazdasági almérnökök, gazdasági előjárók részére. A versenyvizsgán való részvétel feltételezi a jelentkezők azon minőségét, melyet a köztisztviselők alkalmazásáról szóló szabályzat 9. szakasza ír elő, mely a hivatalos lap 220. számában 1946. szeptember 22-én jelent meg. Ezek: 1. Román állampolgárság. 2. A román nyelv tudása a hivatallal járó kötelességek elvégzésének mértékében. 3. Katonai kötelezettség igazolása. 4. Nagykorúság és ne legyen 35 évnél idősebb. 5. Ne legyen engedélyt. va politikai jogaitól. 6. Ne legyen büntetve olyan tettekért, melyeket a Statutum 102. sz. ir. előf. 7. Ne legyen olyan hivatalnok, akit fegyelmű uton vagy tisztogatási eljárás folytán politikai magatartásáért távolítottak el valamely hivatalból. 8. Olyan iskolai és gyakorlati végzettség legyen, melyet a Statutum előír. Szűzvevői gyakorlati részére abszolutum, vagy kereskedelmi érettség. Gépjáró részére 4 gimnázium. Gépkocsivezetői igazolvány. Altszűz részére 4 elemi osztály. 9. Orvosi bizonyítvány. Ver-

senyvizsgára való jelentkezés esetén az alábbi okiratok szükségesek: 1. Állampolgársági okirat. 2. Törvényszéki büntetlenülgyi bizonyítvány. 3. Orvosi bizonyítvány. 4. Érkölessi bizonyítvány. 5. Katonai okiratok. 6. Házassági bizonyítvány. 7. Nyilatkozat, hogy az illető jelenleg nem tölt be az államal más alkalmazást. 8. Szolgáltatási bizonyítvány azon helyekről, ahol alkalmazásban állott. 9. A szakszervezetek véleménye. 10. Iratolás arról, hogy tudja az almérnökök és gazdasági előjárók területének. Nyilatkozat arról, hogy milyen nyelveket ismer. Vagyoni helyzet. A fenti okmányok hiánya esetén a jelentkező nem állhat vizsgára. — A versenyvizsga anyaga a következő: Írásbeli román nyelv és irodalom, földrajz és történelem. Földmérőtan és térképészet az almérnökök részére. Szóbeli számitás, a számviteli törvény, közigazgatási törvény és köztisztviselők statútuma. Gyakorlati kérdések. Az almérnökök, valamint a gazdasági előjárók, akik sikeresen teszik le a vizsgát, elhelyezést nyernek olyan mértékben, amilyen mértékben üres helyek vannak, vagy ahová ők kérik kinevezésüket. A szatmárnémeti Gazdasági Felügyelőség Igazgatósága.

Be kell vonni a nőket a vezetésbe

— Komoly fordulatot kell vennünk ezen a téren nekünk is, a Magyar Népi Szövetségben — hangsúlyozta Juhász Lajos — a megyei és helyi szervezeti életben komolyan be kell vonni a nőket a vezetésbe. Ugy a politikai harcban, a választási kampányban, mint az újjáépítési munkában az ifjúság komoly segítségét adott és lelkes odaadást tanusított a dolgozó nép ügye iránt. Le kell viszont küzdeni az ifjúsági szervezet soráiban megnyilvánuló avangárdista irányzatokat. A felnőtteknek teljes figyelmet kell szentelniük az

ifjúsági szervezeteknek, segíteniük kell őket, hogy komolyan megerősítsék éberségüket az ellenséges elemekkel szemben.

Különösen értékes volt a Román Népköztársaság hadseregének hozzájárulása a NDF választási győzelméhez, ami igazolta, hogy a RMP gondoskodásán a hadsereg iránt, valamint az Alkotmány által megteremtett új, kedvező feltételek következtében hadseregünkben egyre jobban meghonosul az új, valóban demokratikus szellem.

Kíméletlen harcot az éberség hiánya ellen

Feltárva a hiányosságokat és hibákat, a Határozat megállapítja, hogy a nemzetiségi politika terén az elért sikerek ellenére — még sok teendő van. Lankadatlan erővel kell folytatni a munkát a sovén és revizionista befolyás csökevényeinek kirtására. A reakció, népellenes elemek, karreristákat el kell távolítani. A MNSz-nek is meg kell vizsgálnia saját sorait, nehogy a mi sorainkba kerüljön sovén, népellenes, karrerista elemek folytassák romboló munkájukat. Az ilyen elemek opportunista irányítása, kaszányai vezetés szellemét, bürokratikus magatartást képviselnek ami gátolja a bírálat és önbizalmat gyakorlását, a kollektív munkamódszert. Kíméletlen harcot kell indítani az éberség hiánya ellen. Teljes erővel kell küzdeni, hogy felszámoljuk az elmaradottságot a politikai és ideológiai színvonal emelésében. A MNSz vezetőségi tagjai állandó önképzéssel igyekezzenek felolós feladataknak minél jobban megfelelni.

litani őket.

— Mi a feladata a MNSz-nek — tette fel a kérdést Juhász Lajos — szervezeti téren? Ahhoz, hogy szervezetünk megerősödjön, különösen nagy feladat hárul a szervezőkre. A MNSz-nek közel félmillió tagja van s a szervezőbizottságok feladata első sorban az, hogy ezt a közel félmillió tagot a szervezet munkájába bekapcsolják. Átneveljék, a népi demokrácia munkájába beállítsák. Hogy ez megtörténhessen, a vezetőségeket az 1947. június 2-iki végrehajtóbizottsági határozatnak megfelelően kell megszervezni.

NINCSTELEN ÉS DOLGOZÓ FÖLDMŰVESEKET A FALUSI SZERVEZETEK ELÉRE

A határozat kimondja, hogy a nincstelen és a dolgozó földműveseket kell a falusi szervezetek élére állítani. Csak így tudják megvalósítani és biztosítani szervezetünk feladatait.

— A másik fontos feladat, hogy a 25 megyében és az 1300 helyi szervezetben megfelelő szakbizottságokat állítsanak fel. Ezek nélkül teljes lehetetlenség, hogy a MNSz komolyan számítható feladatokat tudjon elvégezni. Ha a szakbizottságok nem működnek, nem tudják a nép sere-

Rendkívül fontos az új káderek problémája. Ebben a kérdésben is le kell vonnunk a tanulságokat. A választási csatában számos friss, lendületes elem tűnt ki. Ezeket feltétel nélkül be kell vonnunk a további munkába és ne féljünk felelős helyre áll-

Régi emlékek, új tapasztalatok

Amit itt elmondok, azt egy gondoltam végig néhány kurta éccakán, sötét világtalan vasuti kocsi, hazajövet erdélyi falvakból és városokból, ahol építész-mérnök, tehát nem írói, sem politikusi minőségben kiszállásokon voltam.

Mert amint azt tudja talán néhány száz — sőt, hogy hengegnek egy kicsit — néhány ezer ember ebben a sokszáz milliós világban, eredeti és egyetlen tanult mesterem: az építész-mérnök. És kérem szeretettel, higgyék el nekem, nemcsak a kutyaórra írt, függő pecsétes diplomám jussán, hanem hajlamom, életpályámhoz való szeretetem és valamennyiben hozzáértésem alapján. Vannak naiv lelkek, sőt hivatalos fórumok is, akik és amelyek mint építőművész tartanak számon, sőt évtizedek óta már. Sőt ebben a minőségemben hivatalos írásaim és különböző anyagi és formájú medáliám is vannak — kéretlen bizonyítékok. De bizony mondom, hogy aki tudja, mit jelent igazán művészsámba jöhető építésznek lenni, az nem veheti egészen komolyan ezt a minőségemet. Mert mégis csak nagy szemtelenség volna, ha magamat a Zeus temploma mesterével, Peking város építőművészeivel, a szumir Sihnánal, Michelangeloval, a Hagia Sophiával, vagy a rheimsi katedrális építőivel állítanám egy sorba. És tudva-tudtam azt is, hogy ha volna is igazi nagy tehetsége, hol fejezhette volna ki magát az építőművész nálunk a múltban...

Hanem azt már merem vállalni, hogy mesterségemet és művészetemet soha nem használtam fel üzletes, anyagi célkra, ahogy azt egykor tehettem volna bizonyára. De becsületesen igyekeztem általa szolgálani népem és nemzetem képzőművészeti kultúráját, művészi és építői hagyományait megtartásának és fejlesztésének, nemesezésének minden másnál fontosabb, mert nemzet életét meentartó és szociális haladását előmozdító ügyét éppen azon a munkaterületen, melyen minden többi szellemi termelés közül a legszegényebbek és legelmaradottabbak vagyunk.

A nemzetközösségek sajátos szellemisége művészetükben nyilvánulhat meg legkifejezettebben és minden más nemzetek számára legmegérthetőbben. Kicsi nemzeteknek — mint a magyarnak —, legjobb útja ahhoz, hogy megbecsültsék és legjobb eszköze és jogcime nemzeti megmaradásának.

Művészeti kultúránk két alkotó eleme élő fejlődő valóság: nemzeti irodalmunk tudatosán félezer éve van és életfolyamata azóta soha meg nem szakadt. További élete biztosított addig, amíg nemzeti nyelvünk él. Nemzeti zenénk alap-elemeit Ázsiától kezdve máig, falusi népünk őrizte és ápolta, amíg végre — nemrég, — megszülettek azok a világviszonylatban is számottevő magyar művészek, akik erre az alapra merték és tudták felépíteni a ma már világhíres sajátosan magyar zeneművészeti stílust. De szellemi kultúránk harmadik és másik kettőnél sok szempontból jelentősebb alkotóeleme: nemzeti képzőművészetünk ma sem született meg. Tehetséges művészeink voltak és vannak, értékes műveket alkottak és alkotnak, de magyar képzőművészetünk ma sincsen.

Van azonban népművészetünk. S magyar népünk kultúrájának mélyén a lelkeibe gyökerezését bírja, hogy ezer esztendő szegénységében és sokszor és sokideig tartó kálváriaiban is megtartotta, — és csak ő, a kicsi, szegény elnyomott néplélek tartotta meg, — és hűségesen megőrizte és ápolta nemzetének képzőművészeti hagyományait architektúrájában és díszítő művészetében.

S ha ez megvan, akkor a ma-

gyar képzőművész életmunkájának meg van adva a pontos célja és elérhető útja: a magyar képzőművészeti stílus kiépítése a még élő, de rohamosan pusztuló és korcsosodó magyar népi művészet sajátos szellemében és formanyelvén. Ebben az építő, teremő munkában pedig elől kell járnia az architektusnak, mert piktúra és szobrászat örök függvénye csupán az anyaművészetnek, az architektúrának.

S meglehetősen egyedül, jórészt meg nem értve, de sokszor gunyolható, pusztán a magam kicsi erejével és primitív eszközeivel, immár négy évtizede járom ezt az utat. Kereselek és gyűjtök, gondolkodom és beszélek, írok és rajzok és — álmodozok róla: a magyar házról, a magyar faluról és bekoronázásról az új és magyar városról... Kerestem és találtam. Találtam magyar művészi formaképző szellemet a falusi magyar ház szerkezetében, arányában, színében, vonalaiban, téralkakításában, a telek elrendezésében és a gazdasági épületekben. S megtaláltam a magyar faluképekben annak a falunak az embróját, mely a jövőntudatos magyar és becsületes emberi életét élő dolgozó földműves falutársadalmának anyagi és szellemi szükségleteit a technika eszközeivel a képzőművészet formanyelvén ki kell elégíteni és magyarul oldja meg.

De ennél tovább akkor, három évtizeddel ezelőtt, — bevallhatom ma és itt, — nem jutottam. A jövőntudatos magyar városképe legkezdtelegesebb megjelenési formáját sem tudtam elképzelni. Semmiféle előjött, keretét nem találtam meg. Részleteiben sem, csirájában sem, romjaiban sem. Csak azt tudtam: voltak valaha magyarok által épített és lakott városaink is, de azoknak a nyoma is kiveszett.

Városainkban hiába kerestem fiatal koromban azt a sajátos ízt, színt és arányokat és elrendezést, melyet ösztönös megérzéssel és megfontolással nélkül a magunkénak mertem volna vállalni. Mint ahogy egy soha azelőtt nem hallott dallamban is felismerem azt, hogy magyar-é, vagy idegen. A legnagyobb és talán legregibb magyar város: Budapest sem magyar architektúra. Sem szerkezetében, sem külső megjelenésében, még részleteiben sem. Talán nem is osztrák, vagy német, hanem csak budapesti, mint ahogy a magyar nyelvű beszélt budapesti ember beszéde sem — magyar szellemű, csupán szavai azok. De nem magyarok a tulajdonosai vagy a felvidék városai. És magyarok, de nem városok az Alföld százezres lélekszámú városai sem (Szeged, Debrecen, Kecskemét, stb.). Erdélyben keresni akkor nem is próbálkoztam, mert amit itt ösmertem, az tipikus szász architektúra volt. Akkor így tudtam.

Tehát megpróbáltam összegezni azt, amit tíz esztendő keresésemben találtam s levonni abból a végső következtetést: Ha kifejezhető magyar városmagunk nincsen és városépítő hagyományaink sincsenek, vagy valamikor megszakadtak és elhaltak, akkor vagy a magyar faluból, telekből és házból lehet és kell kifejleszteni a jövőntudatos magyar városi házat, utcát és a teljességét: a várost, vagy importálnunk kellene valamit keletről, amit itt meghonosítani próbálunk majd. Mint ahogy az azt Feszt és Lechner Ödön próbálták egyelőre sikertelenül.

Vagy az egyik út, vagy a másik út a jó út...

De akkor fiatal voltam még és nem gondoltam sok mindenre. Mert sietnem volna. Akkor azt hittem, ha sietek, hamarabb érek célhoz.

Talán a sors akarta, hogy akkor végképpen meg kellett állnom, mert a kilátott háború minden utamat elzárta. Viszont a háborúnak olyan tapasztalatot készíthettek, ami később, sokkal később új megrendelések-

hoz és új útkeresésekhez vezetett el.

A háború harmadik esztendejében Sztambulba kerültem és ott szinte két esztendeig az volt a dolgom, hogy tanulmányozzam Bizánc és Törökország, illetve az ázsiai régi kultúrák architektúráját. Ott, s akkor fedeztem fel, hogy Ázsia régi kultúranyelvei, — élükön Kinával — voltak az igazi, nagyvonalú városépítő mesterek. A Kelet ma is élő és romvárosai kivétel nélkül mind korszerűen fejleszthető nagyvárosok, vagy nagyvárosmagvak. Viszont amit a mi Nyugatunk a nagyvárosépítésben eddig alkotott, az sem műszaki, sem művészi megoldás, csupán anakronisztikus földözés, toldás, bővítése a középkori Európa fejleszthetetlen városainak.

Tehát kell legyen egy harmadik út is, melyre már-már sikerült rálepnem, amikor bekövetkezett az, aminek el kellett jönnie: a háború összeomlott, s Erdély Romániához csatoltatott. Aminek reám nézve az következménye lett, hogy építésből — íróvá kellett átváltoznom. Mert élnem kellett valamiből és az emberek hirtelen lemondottak az építésről, de az olvasásról nem.

Tehát szerkesztettem, könyveket írtam és egy kis népi politikát is csináltam. Az igazi mesterségemet pedig negyedszázadnyi időre cserbenhagytam. El is felejtettem volna, hogy architectus vagyok, ha a régi embereim nem emlékeztettek volna reá olykor-olykor. Amíg az élet kereke újra csak fordult egyet és vele én is.

Elkövetkezett az, amit tudósok és bölcs emberek régebb vártak és igaz próféták régebb meghirdettek a világnak: kegyetlen és véres forradalmakban összeomlott a régi, korhadt társadalmi rend és romjain épül a földművesek, ipari munkások és dolgozó értelmiségiek új társadalmi, gazdasági és szociális rendje.

Az új rendszer új életberendezés szükségességét jelentette. Az új életberendezés új hajlékot: új várost, új falut, új házat, új architektúrát követelt. Az új életstílus új képzőművészeti stílust.

Íróból visszaváltottam, — legalább részben, építészé.

S revidáltam mindenképp mindent, amit a múlt építészeti elgondolt, megállapított és elhatározott. Régi emlékeimet revidáltam új tapasztalataim alapján. S ezek alapján kellett szükségesszerűen megállapítanom, hogy amiképpen a középkori város nem lehet helyes kiindulása a mai, s annál kevésbé a jövőntudatos nagyvárosnak, annál kevésbé lehet a falu, melynek a várostól merőben különböző mezőgazdasági termelési adottságai és lehetőségei merőben más lakó-, munkatelenalakítást követelnek, mint a közösségi, gyáripari és nagykereskedelmi vagy közüzemi tevékenységű város, sőt nagyváros.

Tehát végül csak egy megoldási lehetőség maradt: a keleti városépítő-szerkesztés alapjaiból kiindulva a nép művészelakító szellemében formálni ki az új, korszerű város architektúráját: fundamentumát az új képzőművészetnek.

Az államosított SCHUL fejlesztőgyár

felhívja mindazon munkásokat, akik a gyár nyomdájában pinnyomok dolgoznak, hogy adatközljenek a gyár irodájában, esetleges újrafelvétel céljából. Ugyancsak kérjük a szöveket is, hogy jelentkezzenek.

Teretted

A Világosság

Munkásfeltalálók

az ország iparosodásának szolgálatában

Kétszínű nyomásra alakítja át a „Grafikai Üzem“ rotációsait Szabó Elek technikus

KOLOZSVAR. — Idegesség vibrál a levegőbe. A gépmester hadonászva magyarázza: Ujra kell önteni az oldalt! Nem jön ki jól a nyomás.

Ideges percek. Az óra mutatója szinte szokatlanul gyorsan kuszlik előre. Végre kész az új oldal. Zugva megindulnak a rotációsok. Lassu forgásuk felgyorsul és már dübörögve ontják magukból az új lapot, hogy egy óra múlva már a rikkancsok ajkáról zengjen a szenzáció a város minden zugában.

Mindennap újra zajlik le minden. Éppen olyan idegesség vibrál a levegőben, mint az előző nap. Valami zökkenő mindig akad még az utolsó pillanatban is, de azért a lap mégis időben megjelenik.

A feldübörgő rotációs mellett őszbevegülő munkaköpenyes férfi magyaráz a feszülten figyelő gépmesternek.

— Mikromilliméter pontosság-gal kell beállítani a fordulatot — mondja a munkaköpenyes —, pontosan a lapfeje kerüljön a második nyomás. Így elérjük, hogy egyszerre két színnel nyomhatjuk ezután az újságokat.

Belekapcsolódunk a beszélgetésbe.

— Ezek szerint nem lesz megoldhatatlan probléma az, hogy a lap feje piros nyomással készüljön el?

— Egyáltalán nem — halljuk a biztos feleletet — és minden a leg-egyszerűbben lesz megoldva.

CSEKELY ATALAKÍTÁSSAL

Megkérjük Szabó Eleket, a Minerva technikai vezetőjét, hogy részletesen ismertesse velünk ezt az újítást, ami lényegesen emeli a nyomdai munka minőségét.

Elkísérjük otthónba, a Fellegvári-hegy tetején lévő kis családi házába, ahol alig telepszünk le az asztal mellé már nyaláb számra hordja elénk a tervrajzokat.

— Elgondolásom — kezdi ismertetni munkáját — nem találmány, hanem csak újítás. Abban különbözik a két színnyomásra épült rotációs géntől, hogy csekély átalakítással az egyszerűnyomású rotációs gént is nyomhatunk ezután két színnel.

Mind a kettőn a kiterített tervrajz felé hajlunk.

— A rotációs géphez hozzákonstruáltam ezt a szerkezetet — miklik ceruzája a tervrajz felett mutatva a különböző hengerek és csavarok jelentőségét. — Ennek segítségével egyszerre történhet a kétszínű nyomás. Ezzel lehetővé tesszük, hogy az újságok ünnepi számát díszesebb kivitelben, jobb minőségben állíthassuk elő.

— A szerkezet előállítására minimális költséget jelent, mert saqrülés házilag állíthatunk elő mindent és mégis az így felszerelt rotációs gép értékét legalább félmillióval emeli.

Szabó Elek érdekes ember. Halk szava. Kissé zárkózottnak látszik. Csak akkor érzik meg szavain a lelkesedést, amikor gépeiről kezd beszélni.

FELTALÁLÓK ÉLETE

— Már huszonnyolc éves korom óta foglalkozom technikai problémákkal. Több találmányom van. Többek között egy háromszínyomásos térelváltó. De készítettem egy háromszínyomású berendezett textil-nyomó gépet is. Ezt 1937-ben szabadalmaztattam. Naponta kétszer kendőt lehet színezni nyomással állítani ezzel a géppel. A feltalálók életére tereljük a szót.

— Nem érdekeltem megemlíteni — mondja Szabó Elek —, hogy a feltalálók túlnyomórésze a mun-

kások sorából került ki és mégis kevés szabadalom tulajdonosai boldog birtokosai voltak.

— Azért — magyarázza tovább —, mert a munkás találmányát a tőkés rendszerben mindig elorozták. Keserves kálvária volt a szabadalmaztatási eljárás. A legtöbb esetben itt jártak túl a munkásfeltalálók eszén és fosztották meg ötletének a gyümölcsétől. Remélnék azonban, hogy az az idő nem jön vissza többé.

Gazdasági életünk legnagyobb kérdése az ország iparosítására fordítjuk a szót. Kiváncsiak vagyunk, hogyan látja a Minerva újtója ezt a nagyjelentőségű kérdést.

— Igen — mondja —, az államosítás nagy fejlődési lehetőségeket nyújt a munkásfeltalálók számára, de félton nem szabad megállanunk. Az ország nagyszabású iparosítása elsősorban jó technikusokat követel és egy olyan állami iskola létesítését, ahol az újításokat, találmányokat megfelelő módon kikísérletezik.

— Valahogy a feltalálók jövőjét úgy képzelem el — révedez el a múltból a jövőbe tekintve —, hogy megszüntetjük a féltékenységet és megalkotjuk a találmányok kollektív kidolgozásának lehetőségét. Feltalálók vezérkarának kell foglalkozni az ötletekkel, mert így, több hozzászólással lehet legjobban és leghgyorsabban elvégezni a tökéletesítés munkáját.

— Rendkívül fontos — simogatja gyengéden a tervrajzokat —, hogy az új, az ifjú nemzedékbe valóságos beleoltsuk az újítás iránti szeretetet. Az újítás szellemében kell nevelni az ifjúmunkás nemzedéket.

ÉREZTEM, HOGY ELJÖN A MI IDŐNK

Hatalmas dóbozból papírmassé szerkezetet szed elő. Egy háromszínyomásos gyorsajtó modellje kerül elé. Apró alkatrészek, pontosan egymásra simuló hengerek. Minden a legaprólékosabb módon kidolgozva. Ez is Szabó Elek találmánya. Eddig nem volt alkalma, hogy értékesítse.

Néhány szóval a családi életére térünk át.

— Ejszakákat dolgoztam át — csomagolja vissza terveit és modelljeit. — Nem könnyű dolog a napi fáradságos munka után a munka tökéletesítésén törni a fejünket. Egész embert kívánó feladat. Különösen akkor éreztem nehézséget, amikor tudtam, hogy úgy sem tudom kihasználni ötleteimet, de mégis megalkottam őket, mert éreztem, hogy eljön a mi időnk, dolgozók ideje is, amikor tökéletesebb munkamenetünk, jobb és több termelésünk a mi életünket lendíti fel. Nem csatlakoztam. Előtt és most legnagyobb örömmre fog szolgálni, ha a Minerva május elsejére már két színnyomásban onthatja a dolgozók diadalát, az építő gondolatot, a szocializmust hirdető lapjainkat.

A kis utcán hazafelé tartunk. Szabó Elek otthonának zugában már biztosan valami új tervrajz felé hajol. Uzi, hajlja a munkásfeltalálók különböző megállottsága, ami egyik legfőbb bitosítókunk arra, hogy országunk iparosításának adottságai meg vannak. Felelsége és két nagy lánya lábujjhegyen járnak körülötte. Nem szabad zavarni.

A felkeltő dombok felől esőfelhők gyülekeznek, de a város sűrű hatalmas ivben borul a szélvívány. hogy átfogja a fény és az árnyék azokdélkát és azt a várost, ahol az üzemekben és a dobozok házában egyaránt az új életet építik.

TÓTH KALMÁN

Sulyos politikai és gazdasági kötelezettségeket ró a Marshall-terv Svédországra

STOCKHOLM (Rador.) — Svédország és az Egyesült Államok között a Marshall-terv alapján megkötött kétoldalú szerződést a svéd nemzetgyűlés elé terjesztették. Jellemző, hogy egyetlen svéd lap sem közölt részleteket az egyezmény szövegéből. A „Stockholm Tidningen” azon panaszkodik, hogy az egyezmény több olyan feltételt és előírást tartalmaz, amelyek összeférhetetlenek a svéd törvényekkel. A „Ny Dag” vezércikkben azt írja, hogy Svédország és az Egyesült Államok között megkötött szerződés csupán az amerikaiak számára előnyös, ezzel szemben Svédország a számos politikai és gazdasági kötelezettségen kívül nem kap semmit sem a Mar-

shall-tervből. A svéd kormány hozzájárulása ehhez az egyezményhez, politikai és gazdasági okokra vezethető vissza. A „Ny Dag” rámutat arra, hogy Svédország kötelezettségeket vállalt magára Amerikával szemben, lemondott nemzeti függetlenségéről mind gazdasági, mind politikai tekintetben és az Egyesült Államok sakkjátékában a paraszt szerepét vállalta magára. A „Daily Express” az angol alsóházának a Marshall-segítség ügyében hozott szavazatát újabb lépésnek tekinti az angol impérium felszámolása felé. — Mély fájdalommal és keserűséggel kell tudomásul vennünk ezt a szomorú történelmi aktust

— írja az angol lap. A „Daily Worker” vezércikkében azt írja, hogy minden olyan kísérlet, mellyel Anglia be akarja bizonyítani, hogy nem mond le semmiről és nem tett engedelményeket az Egyesült Államoknak, nem egyéb, mint visszataszító kétségbeesés. — Nem lehet lefagadni azt a tényt, hogy most már Anglia függő helyzetben van az Egyesült Államokkal szemben — írja befejezősül a „Daily Worker”.

Hol vehetik át a köznyugdíjusok a jelentkezéshez szükséges irrlapot

KOLOZSVAR. — Az Általános igazgatóság nyugdíjosztály-ile Nyugdíjpénztárnak 32.300 számú tékessége alá tartozó területen alkörrendelete július 20-ig nyilatkozó bejelentett lakásuk van. A Nyugdíjpénztár nem látta el megfelelő nyilatkozat-írlapokkal az itteni nyugdíjosztályt, ezért a fizetett azoknak az északerdélyi vasuti nyugdíjusoknak és volt közhi- házi kezelésben elkészítette a köznyugdíjusoknak és volt közhi- vatalnokoknak, akiknek nyugdíj- szükséges nyomatványokat két- Jogosultságát 1940 augusztus 30-a nyelvű szöveggel és azokat július 12-től, hétfő reggel 8 órától kezd- és 1944 október 25-e között a ma- gyar hatóságok állapították meg, ve, Március 6-utca (volt Szent- vagy helyesbítették és akiknek egyház-u.) 9 szám alatti székház- nyugdíjelőleget 1944 november ban, 5 lej ellenében osztja ki a 1-e óta a román állam nem folyó- fenti csoportokba tartozó volt- sított, vagy annak folyósítását be- közhivatalnokoknak és köznyug- szüntette és a kolozsvári pénzüg- díjusoknak.

Megfosztotta mandátumától Kovács Imrét és négy képviselő-társát a magyar parlament

BUDAPEST. — A magyar országgyűlés, összeférhetetlenségi bizottságának javaslatára, megfosztotta mandátumától Kovács Imre, Ugrinyi József, Berkes János, Keresztes Sándor és Szabados Pál Barankovics-párti képviselőket.

Kovács Imre nem tért vissza külföldi útjáról és a külföldi lapokban megjelent cikkeiben Magyarországot gyalázta, a többi mandátumuktól megfosztott képviselőkről pedig kiderült, hogy fasiszta szervezetek tagjai voltak.

Tervszerűen kifosztják Berlint az angolszászok

BERLIN. — Berlin nyugati részében, a nyugati hatalmak által bevezetett pénzreform napról-napra újabb gazdasági nehézségeket okoz. Az áramszolgáltatás 75 százalékkal csökkent. A berlini rádió jelentései szerint, ennek következtében csökkentek a villamos- és földalatti járatok is. Több gyárban már két hete nem fizettek munkabért. A Telepress értesítése szerint, amerikai védőerők alatt jegybankot állítanak fel Berlintben, hogy teljessé tegyék a pénzügyi zűrzavart a német fővárosban. A Jegybank vezetésére

volt náci bankárokat szemeltek ki. A berlini Tägliche Rundschau című lap megállapítja, hogy az angolszászok által nagy propagandával hirdett „légi uszon történő ellátás” nem egyéb, minth Berlin tervszerű kifosztása. A brit és amerikai szállítórepülőgépek értékes gépekkel és anyagokkal megrakodva térnek vissza Berlintől Nyugatnémetországba. A szállítmányok között már eddig több ezer mikroszkóp, távcső, egyéb optikai cikk és hater ezer rádióvevőkészülék volt.

A légiforgalom biztonságát veszélyeztetik a nyugati hatalmak

BERLIN. — A berlini Szovjet Tájékoztató Iroda jelenti: A berlini légiforgalommal kapcsolatban, az illetékes amerikai légügyi parancsnok

június 30-án közölte az illetékes szovjet légügyi parancsnokkal, hogy az amerikaiak egyoldalúan megváltoztatták a légiforgalomra vonatkozó négyhatalmi megállapítást. A szovjet légügyi parancsnok július 5-i válaszában megírta, hogy nem ért egyet az amerikai állásponttal és nem helyesli az amerikai intézkedéseket. Ezek az intézkedések a négyhatalmi egyezmény megsértését jelentik és veszélyeztetik a légiforgalom biztonságát. Különösen azt kifogásolta, hogy a szovjet légügyi hatóságok nem kapják meg a szükséges tájékoztatást a Berlinből nyugatra vezető légikörridoron át történő be- és kirepülésekről. Megállapítja, hogy az amerikaiakra hárul a felelősség mindazokért a következményekért, amelyek egyoldalú intézkedések miatt keletkezhetnek. A L'Humanité, a francia Kommunista Párt lapja, a berlini helyzettel foglalkozva rámutat arra, hogy „a nyugatiak azt hangoztatják, hogy nem lehet őket kizárni Berlinből. De miért hallgatnak el azonnal, ha felvetik a Ruhr-vidék négyhatalmi ellenőrzését? Vagy elfogadják ezt az utóbbit, vagy vonják le a következtetést Berlinrel kapcsolatban is” — írja a lap.

Új világrekord a 110 méteres gátfutásban

NEWYORK. — A londoni Olimpia közelgő megkezdésével kapcsolatban a sportvilág érdeklődése fokozottabb mértékben fordul az egyes országok atlétikai eredményei iránt. A legutóbbi amerikai egyetemi atlétikai bajnokságok során elért eredmények azt bizonyítják, hogy az amerikai atléták nagyon tudnak és komoly ellenfelei lesznek minden számon Londonban az európai versenyzőknek. Az egyetemi bajnokságot a 110 m-es gátfutásban Clyde Scott, fiatal egyetemi hallgató nyerte, aki 13.7 mp.-es idejével új világrekordot állított fel ebben a számban. Honfitársa, Walker, a 400 m. gátfutásban 52.4 mp. idővel győzött. A 100 m. síkfutásban Mel Patton 10.4 mp. idővel lett első, a 200 m. síkfutásban pedig 20.7 mp. idővel nyerte a bajnokságot. Ezek az eredmények azt igazolják, hogy az amerikai atléták jól felkészültek az Olimpiára és Londonban sok régi rekordot adnak át a multnak.

Vad terrorral folyt le a választás Hollandiában

HÁGA (Rador.) — Hollandiában szerdán kezdődtek a választások. A jelentések szerint a reakciós csoportok megfélemlítik a választó polgárokat és igyekeznek megzavarni a Kommunista Párt népgyűléseit.

Utrecht város vezetősége megtiltotta a Kommunista Párt választási kiáltványának kifüggesztését. Az újságok jelentései szerint a katolikus reakció igyekszik zavart kelteni, hogy a felelősséget a kommunistákra háríthassa.

A sajtóban megjelent hírek szerint a választások egybeesnek számos amerikai „természetjáró” útletember érkezésével.

AMSZTERDAM. — A választások eredménye csak kisebb eltéréseket jelent a pártok erőviszonyában. Az új képviselőházban a katolikus párt 32, a holland munkáspárt 27, az ellenforradalmi kálvinista párt 13, a kommunista párt 8, a keresztény történelmi párt 9, a liberális párt 8, a kálvinista párt 2 és a katolikus diákdemok pártja 1 mandátumhoz jutott. A holland kormány a választásokkal egyidejűleg lemondott. A választások zavartalan lefo-

lyásáról kiadott hivatalos jelentésekkel ellentétben a rendőrség több városban megzavarta a munkások gyűléseit és letartóztatta a haladó szellemű szervezetek számos tagját. Rottterdamban közvetlenül a szavazás megkezdése előtt 16 em-

bert tartóztattak le azok közül, akik résztvettek a kommunista párt gyűlésén. Több helyen eltávolították a kommunista párt falragaszait, amelyek a holland függetlenség megvédésére szólították fel a népet és szabadságot követeltek Indonéziában.

A RDNSz e hónapban választja meg végleges járási, kerületi és központi bizottságait

KOLOZSVAR. — A Románia' Demokratikus Nők Szövetsége a jelenleg működő ideiglenes bizottságok helyett ebben a hónapban választja meg a szervezet végleges járási, kerületi és központi bizottságait.

E választásokat, melyek országsszerte július 11-én, vasárnap kezdődnek meg, önkéntes munkákkal és munkaversenyekkel kötik össze.

Régi haragosok véres leszámolója a Kajántói-uton

KOLOZSVAR. — Bogszuból elkövetett véres gyilkosság történt az elmúlt éjszaka a Kajántói-uton, ahol régi haragosával, Todea Stefannal találkozott össze a kései éjszakai órákban Császár György kolozsvári lakos. A két ember között, akik sógorok is voltak, teljesen elmeresedett viszony állt fenn és mind a ketten fogadkoztak ismerőseik előtt, hogy az első adandó alkalomkor „elintézik” egymást. Ugylátszik, Császár György ezt a találkozást akarta felhasználni a leszámolóra és furkósbottal és késsel felfegyverkezve Todea támadt. Senki sem tudja, hogy a két haragos között hogyan zajlott le a véres összecsapás, melynek eredményeképpen Todea küzdelem színhelyén, Császár György a hajnali órákban jelentkezett a rendőrségen, ahol bejelentette, hogy szöváltás közben sógora rátámadt és önvédelemből agyonverte. A rendőri nyomozás adatai szerint azonban a véres tett elkövetésének körülményei egyáltalán nem arra mutatnak, hogy a gyilkosság önvédelemből történt volna. A meggyilkolt ember holttestét a törvényszéki orvostani intézetbe szállították, Császár Györgyöt gyilkosság bűntettének gyanújával őrizetbe vették. Az ügyben a vizsgálat tovább folyik.

A Vegyes Szakszervezet kiállítását

KOLOZSVAR. — A Vegyes Szakszervezet képzőművészeti iskolájának növendékei most nyitották meg évzáró kiállításukat a sétatéri kiállítási helyiségben.

A növendékiállítás nagyszorú eredményeket mutat s bizonyítja mind a rajzolók, mind a szobrászok előrehaladását. A kiállítás szereplői között több kimagasló tehetség is van, mint például P. Nagy Iva, a két díjat is nyert rajzoló és szobrász. A kiállítás részletes ismertetésére még visszatérünk.

Új doktorokat avattak

A Bolyai Tudományegyetem jogi és közgazdaságtudományi karán. Tizenkét új doktort, akik rengeteg tanulást, megfeszített akaraterőt és sok áttanult éjszaka után álltak a professzori kar elé, hogy átvegyék diplomájukat s a legszebb címet, mely tudós embert illethet. E cím rangja és hitele Népköztársaságunkban sokkal értékesebb, mint a régi korszakokban, amikor nem egyszer korrupt módon, protekciós rendszerrel és kijárással is sikerült egy-egy doktori címet kapni a ki-váltságos osztály tagjainak. Ma ezt a címet csak kemény munka árán lehet elnyerni s amunka tartalma a doktori diploma, a legszebb és valóban megérdemelt rang új világunkban, amikor megszűnt az öröklött és vásárolt címek iránti hamis értékelés.

A tizenkét új doktor eredménye azért is tiszteletreméltó, mert valamilyen dolgozó emberek, akik lehetetlen szorgalommal, akaratú és erőfeszítéssel látogatták az előadásokat, tették le a nehéz vizsgákat, készítettek el doktori téziseiket, védtek azt meg szóbelileg, majd szigorlatoztak. E munkálaz és versenyzsellem az, amiért örömmel üdvözöljük új doktorainkat, névszerint a következőket: Albertné Almásy Ilonát, Nemesz Ilonát, Salamon Elemérné, Weinberger Zsolt, Dáné Tibor, Dáné Pál, Dózsa Györgyöt, Garó Istvánt, Margócsi Gézát, Paruhány Miklóst, Tóth Kálmánt és Stark Károlyt. Új doktoraink a doktori-cím felvétele után küzdenek majd a Népköztársaságunk új típusú értelmiségi képviselői saját munkaterületükön.

Fokozzák a malária elleni küzdelmet

BUKAREST. — A malária elleni küzdelem teljes erővel folyik. Két hónappal ezelőtt indította meg az egészségügyi minisztérium a malária elleni hadjáratot s miként a nemrég tartott országos konferencián is kimondták, a malária elleni tervet 80 százalékban sikerült teljesíteni. A maláriával veszélyeztetett 15 megyében 32 malária elleni orvosi központ

működik. Legnagyobb méretű munkát Tulcea, Covurlui és Iasi megyében fejtették ki. Ebben a három megyében, a malária ellen nagy méretűket állított és éppen ezért léptek fel ilyen hatékonyan az egészségügyi minisztérium közegei. A malária elleni küzdelemben résztvevő orvosok személyzet országos konferenciáján megbeszéltek a további tervüket.

Minden dőlben Világosságot

Szerkesztőség és kiadóhivatal: Kolozsvár, Brassai-utca 7.
Távbeszélő: 19-11.

Felelős szerkesztő: BALOGH EDGAR.

Előfizetési díj egy hónapra 100 lej. Papoknak, tanítóknak, nyugdíjasoknak 90 lej. — Postacsekk szám: 40.625.

SZILÁGYI JÓZSEF kolozsvári vendégosznak (Vörös Hadsereg-utja) üzeni egy Kolozsváron átutazott volt hadifogolytól fia a Szovjetunióból, hogy rövidesen hazaindítják őt is egy erdélyi fogoly szállítmánnyal. Jól van és türelmetlenül várja a boldog viszontlátást.

A SAKK-LIGA értesíti a sajtót, hogy a sakkversenyen résztvevni óhajtottak, hogy a jelentkezési határidőt július 14-ig meghosszabbította. Kéri a versenyre benevezni óhajtottakat, hogy sürgősen jelentkezzenek a Textila sajtóosztály vezető Szabadság-téri helyiségében. A középdöntő mérkőzéseket július 15-én sorsolják ki. Balogh György sakkmester, a Textila csapatának éljártakosa és Kolozsvár többszörös bajnoka, július 11-én, vasárnap délután 9 órakor a Textila helyiségében tömeg-szimulációt tart. A Liga kéri a sajtóosztály vezetőjét, hogy a játékban minél nagyobb számmal vegyenek részt és lehetőleg sakkot hozzanak magukkal. Arató Gyula sajtófelelős.

A REFHOSZ kolozsvári központja július 14-én, szerdán délután 10 órakor a Diákház kistermében megtartandó nagygyűlésre meghívja kolozsmezei tagjait, a megyei REFHOSZ-kör vezetőségének megválasztására.

TÁRSASVACSORA — 200 GYOMORMÉRGEZÉSSEL. Kopenhágában az amerikai vendégek tiszteletére társasvacsorát rendeztek, amelyen résztvett Hedtoft miniszterelnök is. A vacsorán valószínűleg romlott ételt szolgáltak fel, mert 200 résztvevőt gyomormérgezéssel kórházba kellett szállítani.

TALÁLT TÁRGYAKAT és iratokat szolgáltatnak be a központi rendőrségre. Beszolgáltattak egy használt, fekete pénztárcát, amelyben Sipos Jenő CFR-munkás nevére kiállított iratok vannak, 6 darab kenderzsákot, amelyet június 21-én találtak, egy öngyújtót, egy kis gyermekspakát és Campianu Joan kolozsvári lakos nevére kiállított iratokat. Igazolt tulajdonosaik átvehetik a központi rendőrség 62 számú szobájában, munkanapokon délután 8 és 14 óra között.

A KOLOZSVÁRI ZSIDÓ NÉPKÖZÖSSÉG (CDE) heti kulturelőadásaik sorozatában kedden, július 13-án este 8 órakor a Népközösség székházában (December 30-utca 18.) Zene-audició rendez. Műsoron: 1. Beethoven: Hegedűverseny. (G. Kulenkampf). 2. Beethoven: VI. Szimfonia. Pastorale. (Stakovski). Bevezető ismertető dr. Schwartz Vilmos tart. Belépés díjtalan.

PÓTVIZSGÁS TANULÓK azonnal jelentkezzenek a RKOSZ klubjaiban, a Vörös Hadsereg-utja 38., vagy a Malom-utca 26. szám alatt, pótvizsgára előkészítésük érdekében.

HIRDETÉMÉNY. Közhírré tesszük, hogy az 1948 június 30-án megjelent, hivatalos közlönyben közzétett 130. számú törvény rendelkezéseinek értelmében a deportálásban elhunyt és örökösök nélkül maradt zsidók vagyona a Román Népköztársaságbeli Zsidó Hitközség Szövetségének Federációjára tulajdonába ment át. E törvény intézkedéseinek megfelelően mindazok, akik ilyen vagyontartóknak tartanak birtokukban (ingatlan, ingó vagyon, jogok) bármilyen jogcímen, bejelentési kötelezettség alá esnek. A három példányban elkészítendő és a törvényszék elnökéhez címzett bejelentések elterjesztésének utolsó határideje 1948 július 16-ika. A bejelentési kötelezettség nemcsak magánosokra és intézményekre, hanem a közhatalóságokra is vonatkozik. Bejelentési kötelezettség alá esnek az I- és a IV. fokozatú örökösök is. A bejelentés elmulasztását a törvény 1-5 évig terjedő fogházzal bünteti. Felhívjuk tehát az érdekelteket, akik bármilyen címen ilyen javakat tartanak birtokukban, hogy a törvény által előírt szigorú büntetés elkerülése végett idejében tegyenek eleget bejelentési kötelezettségüknek. Felvilágosítást az érdekeltek a Demokrata Zsidó Népközség jogügyi osztályán nyerhetnek bármely munkanapon 10 és 12 óra között. (December 30-utca 18. I. emelet). — A kolozsvári Demokrata Zsidó Népközség, a kolozsvári zsidó hitközségek.

Julius 15-től újlag igényelhető tűzifajegy

KOLOZSVÁR. — A megyei kereskedelmi igazgatóság közlése szerint július 15-től kezdve újlag igényelhető tűzifa-ellátási jegy.

Szabadfoglalkozásúak és magán-személyek az igénylési nyilatkozatot valamelyik tűzifaraktaiba kötelesek átadni és ugyanott vehetik át augusztus 1-e után az ingatlan-könyvecske 2. számú szelvényeire (Fisa 2.) bemutatása ellenében a fajegyét. Az igénylési úrlap is a raktaiban szerezhető be. Fizetési alkalmazzottak munkahelyükön kötelesek az igénylési nyilatkozatot benyújtani. A munkaadó köteles azokat a folyó évi április 28-án közölt módozat szerint július 31-ig a megyei kereskedelmi igazgatóságához benyújtani.

Magánintézmények, iparvállalatok, kereskedők stb., a helyiségeik fűtéséhez, valamint az üzem fenntartásához szükséges tűzifát a megyei kereskedelmi igazgatóságnál igényelhetik, július 31-ig és ugyanott szerezhetik be az igénylési úrlapot is.

Mindenki kiválthatja kenyérfejadagját

KOLOZSVÁR. — A városi közellátási hivatal közli az érdekeltekkel, hogy július 10-ig mindenki beválthatja az új jegyre járó kenyérfejadagját, és pedig: az A jegy 1-11 szelvényeire, a B jegy 1-8 szelvényeire, a C jegy 1-6 szelvényeire, a D1 és D2 jegyek 1-5 szelvényeire és az E jegy 1 számú szelvényeire.

Az utóbbi időben az államotított

sütődék átszervezése, valamint az új jegyek tömeges felvételével sorbanállások keletkeztek a kiszolgált központok előtt. Intézkedés történt, hogy elegendő mennyiségű kenyér álljon a fogyasztóközönség rendelkezésére és hogy a felsorolt kenyérjegy-szelvényekre szombati, július 10-ig mindenki megkaphassa kenyérjárandóságát.

Kolozsvári MNSZ hírel:

A Magyar Népi Szövetség kolozsvári szervezete felhívja tagjainak figyelmét, hogy a tagdíj könyvük kiegészítésére munkanapokon délután 8 és 1. délután pedig a 6. 7 óra között a Malom-utca 26. számú szobájában Csibé Jolán elnöke áll rendelkezésükre.

Kéri tagjait, hogy a náluk jelentkező pénzbeszedőket megértéssel fogadják és esedékes tagdíji díjak pontos, rendszeres fizetésével tegyenek eleget szervezettel szemben kötelezettségüknek.

Július 11-én, vasárnap délután 4 órai kezdettel a II. kerületi műkoros kertjé ünnepélye, a Budai Nagy Antal-utca 128. szám alatti gazdaköri székházban, reggelig tartó táncmulatsággal egybekötve.

Az ILSA és a bukaresti CFR vízilabdázói, a Medicina és a COOMUS kosárlabdázói Kolozsvári A szombat-vasárnap sportműsor

KOLOZSVÁR. — Július 10-én, ma szombaton és 11-én, vasárnap gazdag sportműsor kerül lebonyolításra Kolozsvárt.

Ma, szombaton délután 4 órakor a városi partifürdőben a legjobb temesvári és bukaresti uszók részvételével uszóverseny lesz, utána pedig délután 5 órakor a Vasas-Temesvári ILSA I. osztályu bajnok vízilabdamerkőzés kerül eldöntésre.

Az Olimpia Ifjuniók Sportegyesület ma, szombaton este fél 8 órakor rendezi meg az Állami Magyar Színházban nagyszabású torna-versenyét, amelyen 150 ifjuniókás sportoló vesz részt.

A Dermatopályán július 11-én, vasárnap délelőtt fél 11 órakor kezdődik a Dermatopályán és a bukaresti Medicina férfi kosárlabda csapatainak bajnoki mérkőzése, majd ezt követően a Dermatopályán női kosárlabda csapata barátságos mérkőzést játszik a nagyváradi COOMUS együttesével. E mérkőzésekkel kapcsolatos keretében tünteti ki a Dermatopályán vezetője és a kolozsvári OSP Krisztye Margit, Krisztye Erzsébet és Rostás Ilus Dermatopályai kosárlabdázókat, akik Szófiában a Román Népköztársaság válogatott kosárlabda csapatában a legkiválóbban szerepeltek.

Vasárnap délután 4 órakor a városi partifürdőben folytatják az uszóversenyt. Az uszószerzők lebonyolítása után a Vasas Ifjúsági vízilabda csapata a BEAC ifjúságival játszik barátságos mérkőzést, majd a Vasas-Bukaresti CFR NB I. vízilabda mérkőzésre kerül sor.

Az olimpiai tábor versenyzői vasárnap délután 5 órakor az Egyetemi Stadionban megtartandó atlétikai versenyen újabb rekordjavítási kísérletet tesznek. A versenyen a Vasas, az Univerzitatea és a BEAC atlétái is indulnak.

A szombat-vasárnap sportműsor tehát gazdag és változatos és minden sportág kedvelője részére látványos szórakozást nyújt.

Az ITA és a francia Roubaix a budapesti Centenárius Kupa mérkőzésein

BUDAPEST. — A Magyar Labdarúgó Szövetség megtartotta a Centenárius Kupa sorsolását. A nagy érdeklődéssel várt labdarúgó-tornán a Csepel, Vasas, Ferencváros és az MTK csapatai vesznek részt.

A torna külföldi résztvevői az aradi ITA, Románia bajnoksapata

és a francia Roubaix lesznek. Az első forduló július 24-én és 25-én lesz. A három mérkőzés közül egyet mindig szombaton este a Latorca-utcai pályán, villanyfény mellett játszanak le, kettőt pedig az újpesti stadionban.

Az első forduló sorrendje a következő:

Július 24-én: Csepel-ITA. Július 25-én: MTK-Roubaix és Ferencváros-Vasas.

A CK-mérkőzések augusztus 22-én fejeződnek be.

Elhalasztották a vasutas törpe-csapatok labdarúgó tornáját

BUKAREST. — A vasutas sportegyesületek törpe labdarúgó csapatainak július 13-ára tervezett körmerkőzését későbbi időpontra halasztották.

A törpecsapatok mérkőzésére eddig Temesvár, Nagyszeben, Nagy-

vár, Galac, Kolozsvár, Jasi, Turcu-Severin, Segesvár, Piski, Fokasany, Bákó vasutas törpecsapatok neveztek be.

Bukarest két csapattal vesz részt a küzdelmekben.

A Zidenice július 18-án Kolozsvárt az U ellen játszik

KOLOZSVÁR. — A kitűnő játékerőt képviselő csehszlovák csapat, a Zidenice, bukaresti mérkőzése után július 18-án Kolozsvárt az Univerzitatea csapata ellen játszik.

Az U együttese szorgalmas edzéssel készül a nemzetközi találkozóra. A Zidenice szatmári mérkőzése elmarad, helyette július 20-án Nagyváradon a Szabadság elleni mérkőzésével fejezi be romániai portyáját.

SPORTHÍRADÓ

MOINA JOAN, az Univerzitatea európai hírű futója, aki mandulagyulladásban szenvedett, felgyógyult, elhagyta a kórházat és bevonult az olimpiai táborba. Teljesen egészséges és újlag megkezdte edzéseit Farkas Mátyás irányításával. A pénteki edzésen 120 m-en 12,5 mp. időt ért el, ami 100 m-en 10,4 mp. időnek felel meg.

A LEGKIVÁLÓBB BELGA ATLETÁK egyike: Gaston Reiff, az 5000 m. futásban 14 p. 14,2 mp. idővel új belga rekordot állított fel. Komoly ellenfele lesz a londoni Olimpian és számban indulóknak.

UJ SZOVIET REKORDOT állított fel Leningrádban a kalapácsvetésben Sehtel atléta 55 m. 46 cm.-es dobásával. Sportörökben érdeklődéssel várják, hogy e számban milyen lesz a londoni olimpiai eredmény.

A STADE FRANCAIS nőcsapata a 4x100 m. uszó gyorsváltóban 5 p. 4,2 mp. idővel új francia csucsereedményt ért el. A régi rekord 5 p. 5,8 mp. volt.

PRÁGÁBAN az uszóbajnokságokban a 200 m. mellúszásban Linhart győzött 2 p. 54 mp. alatt. A 100 m. gyorsúszásban Marik lett az első 1 p. 01,4 mp. idővel. A 100 m. hátúszást Kovar nyerte 1 p. 13 mp. alatt, míg a 200 m. hátúszásban Bartusek 2 p. 24,1 mp. alatt győzött.

NEWHAVENBEN a 4x100 m. férfi uszó gyorsváltóban új világrekordot állítottak fel 3 p. 23,8 mp. idővel. A régi világszerecsereedmény 3 p. 24,5 mp. volt.

STOCKHOLMBAN az olimpiai keret versenyén Bergkvist az 1500 m. síkúszásban 3 p. 38 mp. idővel legyőzte Strand honfitársát, aki 3 p. 49,8 mp. idővel lett második.

A BERNI nemzetközi motorerőpárversenyen az 500 köbcentiméteres gépek versenyében 30 induló közül a magyar Szabó László ötödik lett.

Tökéletes gyermekképek a Sárdifoto pillanatképek

Műterem: Kolozsvár, Dózsa Gy. utca 16

Férfiúrást? Fegyverrel KOMOLY ÉS BIZTOS megoldás: PARAGÁZI

Végleges kínos PÁTEBŐLI Irésheili garancia! Emberre veszélytelen! Felvételi hely: „ANGYAL” DROGÉRIA, Dózsa György-utca 23.

A Magyar Népi Szövetség Kolozsvári Szervezetének II. kerülete 1948 július 11-én, délután 4 órai kezdettel

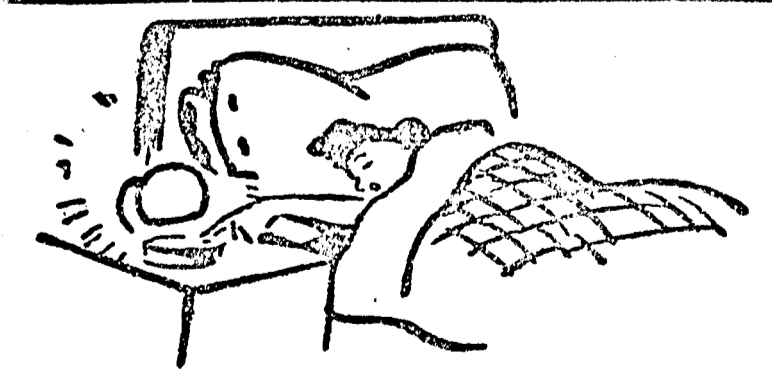
műsoros ünnepélyt

rendez a hőstáji földészek Budai Nagy Antal-utca 128 szám alatt lévő székházában, melyre tisztelettel meghívja és szeretettel várja A rendezőség

Esős idő esetén fedett helyiség áll a közönség rendelkezésére Műsor után tánc reggelig Kifűző ponyha, italok és tombola Evőeszközök mindenki hozzon

„Lulu Kozmetika” Kolozsvár, Március 6-utca (volt Szentegyház) 43 szám Telefon: 14-64

Kozmetikai tanfolyam! Arcápolás, lábszörtelenítés, ingyen tanácsadás. El női házi rendezés

Nyugodtan alhat,

ha vette a fáradságot és förgömböltette lakását ATOM G. G.-vel! Ez a néhányperces manőver tartósan számíthat otthonából a poloskákát. Vedekezős, kibúvó lehetetlen! A legvérmesebb várokozást felállmulóan végez velük egyetlen doboz. Erre mérget vehet Neje ónagysága ma már nem panaszkodik, hogy lehetetlen a városipókkal szemben, mert ahol ATOM G. G. van — ott poloska nincs! Beszerezhető minden drogériában és festőüzletben.

Romániai vezetőközpontok Atom G. G. laboratorium Kolozsvár, Molotov-utca 20 szám

Elkerülhetetlen a nagy gazdasági válság kirobbanása Amerikában

Az amerikai gazdasági zürzavar az egész kapitalista rendszer általános válságáig fog fokozódni

Hónapok óta beszélnek és egyre többet beszélnek arról, hogy Amerikában kikerülhetetlen a gazdasági válság kirobbanása. A hatalmas ipari és mezőgazdasági termelőgépezet e pillanatban azonban még nagyobb zökkenők nélkül működik, a féltelmetlen válság egyre sürsüdült előjelei azonban mind több aggodalmat ébresztenek Amerikában gazdasági császárainak. Elkerülheti-e hát Amerika az egész társadalmát, egész termelőapparátusát fenéig megrázó gazdasági válságot? Erre a kétségkívül rendkívül érdekes kérdése adja meg a választ Jean Baby, a nagytekinélyű francia közgazdasági szakíró, akinek a „Democratie Nouvelle” hasábjain az amerikai válságról megjelent cikkéből vesszük az alábbiakat.

Kétségtelen, hogy a háború pompás alkalom volt az USA nagykapitalistái számára, hogy kikerüljön abból a hullámvölgyből, amibe az 1929-es válság nyomán került. Ismét itt volt a prosperit, a munkanélküliség megszűnt, a hatalmas termelőerőket teljességgel ki lehetett használni. Az ipar egyre kevesebb kézbe összpontosult, a vállalatok nyeresége az égig szökött.

MIERT NEM ROBBANT MEG KI A VÁLSÁG?

Az amerikai közgazdászok azt hitték, hogy a második világháború befejezése igen komoly gazdasági zavarokat hoz majd Amerika számára. A haditermelés megszüntetése és a nagyméretű leszerelés mind ezt igérték. Ez azonban mégsem következett be, mivel a lakosságnak jelentős összegű megtakarított pénze volt, hiszen a háború alatt csak igen szerény bevásárlási lehetőségekkel rendelkezett. Igen nagy kereslet mutatkozott például még legutóbb is a gépkocsik iránt, amiket a háború alatt egyáltalán nem lehetett kapni. Más iparágakban is hasonló volt a helyzet. Ez a nagy kereslet azonban maga után vonta az egyre fokozódó ütemű áremelkedést. Akadályozta a válság kitörését az is, hogy a háború iparjából békeiparba való áttérés igen nagy költséget jelentett. Így néhány adat: 1939-ben ipari felszerelésekre költöttek 4600 millió dollárt, 1943-ban 12.400 millió dollárt, 1947-ben pedig 18.000 dollárt. Ez az új ipari felszerelés a maga nagy termelőerejével azóta már nagyobb mértékben használatba került. A rendkívül fokozódott termelés azonban csak zsugorodó piacokra talált. Elodáztatta a válságot az is, hogy a háború által kifosztott világ jelentős arányú árumennyiséget szivott fel. Még egy ok az árak gyorsabb emelkedésére mint a bérek, az hatalmas nyereséget jelentett a tőke számára, ami ezt újabb és újabb befektetésekre csábította. A háborús ipar sem szűnt meg teljesen, hiszen Kína, Csehszlovákia, Törökország jó „hadianyag-fogyasztóknak” bizonyultak.

Mindezek az okok hozzájárultak ahhoz, hogy 1946 és 1947 között a gazdasági életben csatlakozás következett. 1947 végén például az USA össztermelése például kétszer akkora volt, mint 1929-ben. Azóta azonban mind több fenyegető jele mutatkozik a válságnak.

ES AMIERT KI KELL ROBBANNIA A GAZDASÁGI CSÖDNEK

Imo néhány közlök. A belső piac egyre jobban összehangorodik. A háború alatt megtakarított pénz egyrészt a vásárlók elküldtél, másrészt viszont az általános áremelkedése folytán kemoly értékesítést szorvadt. Az átlag-ember 1946 utolsó

negyedében még 1311 dollár értékű árut vásárolhatott. 1947 utolsó negyedében pedig már csak 1187 dollár értékűt. A hitelbe és a részletre való vásárlás egyre nagyobb teret nyer.

Az üzemek átállítása és átépítése véget ért. A termelés ugrásszerűen növekszik. A viszonylagos áruhiány ideje véget ért.

Minden erőfeszítés ellenére a külföldi piac is egyre zsugorodik.

A kivétel 1947 októberében még 1235 millió dollár volt, novemberben 1138 millió, decemberben 1131 millió, 1948 januárban pedig már csak 932 millió. Három hónap alatt tehát 24 százalékkal esett vissza a kivétel. Ezen az úgynevezett Marshall-terv sem segíthet, mivel nem haladja meg az ideiglenes segítség mértékét. A „fizetőképes” államok száma is zuhanásszerűen csökken. Jelentős dollártartalék

Általános áremelkedés

Az általános áremelkedés arra indította a nagyipart és kereskedelmet, hogy hatalmas árutartalékokat szerezzen be, abban a reményben, hogy azokat majd drágábban adhatja el. Az árutartalék 1947 elején még csak 22 milliárd dollár értékű volt, az év végére azonban már elérte az 50 milliárd dollárt.

Az igen magas katonai kiadásokat és az ugyancsak katonai jel-

legű külföldi kölcsönöket a rendkívül magasra szóftott adókból fedezik, ami ugyancsak jelentősen hozzájárul a közönség vásárlóerejének csökkentéséhez. Ezek az adók a növekvő katonai kiadásokkal együtt egyre inkább emelkednek.

Mindezekből azt a következtetést lehet levonni, hogy az Egyesült Államokban már fennállanak a gazdasági válságot előkészítő

Általános elszegényedés

A következő tehát, amivel tisztában kell lennünk, az: vajjon bekövetkezt-e az amerikai lakosság általános elszegényedése. Erre a kérdésre igennel kell válaszolnunk. A általános áremelkedés következtében a lakosság vásárlóereje 1946-ban 15 százalékkal kisebb volt, mint az előző évben, s 1947-ben újabb 8 százalékos csökkenés következett be. A bérek néhány győzelmes sztrájk ellenére nem követték az árak vonalát. Ez, a rendkívül magas adókkal súlyosbítva, a lakosság jelentős részének közel a felével csökkentette a vásárlóerejét. A statisztikák szerint a lakosság egyharmada rendkívül szűkösen él és állandó hiányokat szenved s mint vásárló alig jöhet számításba. A második harmad még aránylag elég jó viszonyok között van, de már sokkal kevesebbet vásárolhat, mint két esztendővel ezelőtt. Ha ez a helyzet ma még nem is látszik tragikusnak, de ha meggondoljuk, hogy az ellentmondás egyre növekszik a folyton emelkedő termelés és a folyton csökkenő vásárló-képesség között — nyomban világgossá válik a valódi állapot. A gyárak ontják az árut, egyre nö-

vekvő mennyiségben, viszont egyre kevesebben vannak, akik meg is tudják vásárolni ezeket az árut. Mindehhez hozzájárul a növekvő munkanélküliség is. Hivatalos nyilvántartás szerint is 1947 novemberétől 1948 januárjáig ötszázszázalékkal növekedett a munkanélküliek száma.

Az árak ma természetellenesen magasak, messze a valódi, reális érték fölött lebegnek. Elkerülhetetlen, hogy egyszer, — váratlanul, egyik napról a másikra óriási áruhányús következzen be, ami jóval a normális szint alá vinné az árakat. A tőkes osztály érdeke az árak emelkedésének megaka-

Az út vége: a katasztrófa

Ha a kapitalizmus nem lenne kapitalizmus s nem lenne jellemzője a termelési anarchia, akkor úgy küzdene a válság ellen, hogy növelné az amerikai tömegek vásárlóerejét. A kapitalista rendszerben azonban ez lehetetlenség. Az akadály mindig ugyanaz: a tőkésnek növelni akarják a hasznot, s ezért közvetlen vagy közvetett módon csökkenteni kell a béreket s ezzel megteremtődnek — auto-

sehol sincsen a világon, mivel az amerikaiak úgy akarnak elodni, hogy maguk nem vásárolnak. A külkereskedelem amúgy is gyenge oldala volt az USA-nak, s a legbőségesebb időben is jelentéktelen részét képezte az egész eladott árumennyiségnek, hiszen az összforgalom elérte 1947-ben a 230. milliárd dollárt, amiből csak igen kis rész jutott a külkereskedelemre.

elemek. Ez a válság nem tőzse, vagy hitel-válság, hanem nemtermelési válság lesz. Mint általában a kapitalista világban a válságnak törvényszerűen el kell következnie a lakosság széles rétegeinek teljes vagy viszonylagos elszegényedése miatt, mivel ezek a tömegek egy adott pillanatban abba a helyzetbe kerülnek, hogy képtelenek megvásárolni a termelt árumennyiséget.

dályozása lenne. Viszont minden egyes tőkésnek külön-külön az az érdeke, hogy minél drágábban áruljon. Ez az alapvető és kapitalista természetű ellentmondás okozza, hogy a válságot képtelenek feltartóztatni, — azaz a kapitalisták az önösírjukat ássák. Minden egyes kapitalista lelkes híve az árcsökkentéseknek, de olyan formában, hogy az az üzemet ne érintse. Miután azonban a kapitalista termelési rendszert bontatlan egész, ha az egyik iparágban megindul az árzuhanás, ez magával ragadja a többi is.

matikususan a túltermelés és előfeltételei. Számukra csak egyetlen lehetőség áll nyitva: növelni vagy megőrizni a tőkét, amíg lehetséges. Az út végén azonban a katasztrófa van. Truman, helyesebben tanácsadói előtt most egyetlen nagy probléma van: hogyan akadályozzák meg vagy legalább késleltessék a válság kitörését, megmentve ezzel a monopóliumok hasznát.

Mindezek az okok arra készíteték az amerikai nagytőkét, hogy mind nagyobb figyelemmel forduljon a hadiipar felé. A hadiipari befektetéseknek ugyanis van egy óriási előnye. Ezen a téren ugyanis a legeszeveszettebb költségek is úgy lehet feltüntetni, mint szükségesség lépést „Amerika megmentésére a barbár inváziótól”.

Eddig az Egyesült Államok egész költségvetésének mintegy ötven százalékát költötték hadi célokra. 1947-ben mintegy húszmilliárd dollárt, 1948-ban ez az összeg még jóval magasabb. Mindezen célja az amerikai monopóliumok hasznának megmentése. Új meg új hadiipari üzemek épülnek, a szövődék rendelkezéseket kapnak a katonák felöltöltésére s a válság előidőre eltoldódik. Mindenesetre nagyon jellemző, hogy Truman man fegyverkezési programját az egész tőzse örömjongással fogadta s a hadiipari részvények jelentősen emelkedtek. A nagytőke és ügynökei pedig azóta még többet fecsegnek az Amerikát fenyegető támadásról, hogy megindokolják a tömegek előtt az eszeveszett költségek, ami oly pompásan növeli a nagytőkés társaságok profitját.

Természetesen az Amerikát fenyegető támadás egyszerű ostobaság. Ezt mindenki tudja. A veszély Amerikát nem kívülről, hanem belülről, magából a kapitalista rendszerből következően fenyegeti. A kapitalista rendszer nagy gazdasági válságát pedig semmivel — még atombombával sem — lehet feltartóztatni. A válság már itt van, döngtet a kapukon s az amerikai gazdasági élet vezetői mindent prédálul cobnak, amivel úgy hiszik, hogy meg tudják szelídíteni. Valójában ezzel csak táplálják a válságot s egyre legyőzhetőbbé teszik.

Befejezésül szóról-szóra idézzük Jean Baby cikkét:

„Mi lesz az Egyesült Államokkal? Nem mehet bele a válságba, nemcsak választási okokból, amint mondanı szokták, hanem mindezekellett azért, mert az ellentét túlságosan is kívívó lenne egy mearázkódattatások és válságok nélkül gyorsan fejlődő szocialista világ és egy kapitalista világ között, melyben napjénnyre kerülőnének a nyomor, a munkanélküliség, a csőd, a rombolás sebei.

TUL NAGY KOCKAZAT A HÁBORÚ

Akkor hát? Háború? Kétségtelen, hogy az igazi imperialista gyógyszer a válság ellen. A háború azonban igen kockázatos dolog, s bár számos amerikai vezető személynység nyitlan a háború előkészítésén dolgozik, vitathatatlan, hogy rendkívül nehéz és kockázatos vállalkozás háborúba kezdeni, alig három esztendővel a második világháború után, s még hozzá az 1948-ban kialakult világpolitikai helyzetben.”

Cikke befejező részében Jean Baby megállapítja, hogy a háborúnál — melynek erős akadálya a népek békeágya s a Szovjetunió és a népi demokráciák következtelen létkopolitikája — sokkal valószínűbbnek látszik, hogy a gazdasági zürzavar az egész kapitalista világban elhatárolódik. Eppen az amerikai békeparanczolás következtében. Az amerikai válság pedig ma még elképzelhetetlen mértékben súlyosabb válik egészen a kapitalista rendszer általános válságáig fokozódva. A kapitalizmus általános válsága pedig igen politikai következményeket vonhat majd maga után.

17 ezer óvoda - 1 millió gyermek

Iskolai gyermeknevelés a Szovjetunióban

A Szovjetunió nevelési rendszerében igen fontos szerepe van az iskolaelőtti gyermeknevelésnek. A három és hét év közötti gyermekek óvodái, napközi otthonai egészen új típusúak és nem hasonlítanak a polgári típusú óvodákhoz. Az óvodák állandó jellegű intézmények, melyek egyrészt különösen a nyári hónapok folyamán működik.

17 EZER ÓVODA

A cári Oroszországban az iskolaelőtti nevelés majdnem teljesen hiányzott. Az a 215 óvoda, mely akkor létezett, magányjellegű volt, s az állandóan nem törődött velük, nem segítette azokat. A cári hatalom megdöntése után az 1917-es forradalmat követő hetekben már megalakítottak egy bizottságot, mely a közoktatásügyi népbiztosság mellett működve csak az iskolaelőtti neveléssel foglalkozott. A kezdeményezés után gombamódrá szaporodtak az óvodák, amelyeknek száma az elmúlt évben elérte a 17 ezret. Az óvodás gyermekek száma több mint egymillió.

A Szovjetunióban rendkívül komoly és alapos tanulmányok előzik meg az óvónői képzést. Egész sor pedagógiai iskola foglalkozik az óvónőjelöltekkel, akiknek nemcsak képzett pedagógusoknak, hanem kiváló pszichológusoknak és gyermeklélektan alapos ismerőinek is kell lenniük. Leningrádban és Moszkvában a jelöltek különleges tanfolyamokon vesznek részt, de minden nagyvárosban és kerületben vannak ilyen iskolák. Az Állami Könyvtudós „Iskolaelőtti nevelés” címen folyóiratot ad ki, mely magas színvonalú cikkeket foglalkozik minden gyermeknevelési problémával.

KOLLEKTIV ERZÉS, MUNKASZERETET

Már az óvodákban a munka szeretetére és megbecsülésére tanítják a gyermekeket s beléjük nevelik a közösségi érzést. A legkisebb szovjet gyermek is ismeri a nagy szovjethaza vezetőinek nevét és tetteit, szereti hazáját és népét. Ugyancsak, már a legkisebb korban pontosságra szoktatják a kisgyermeket, megtanítják

a szervezkedés fontosságára és a rendre.

A szovjetóvodások játéka a gyermekek fantáziáját, hajlamait és kezdeményező erejét fejleszti. Arra nevelik őket, hogy holmi-játékra, játékaikra, ruhákra egyáltalán jól tudjanak vigyázni. Az úgynevezett konstruktív játékok szabályai a későbbi életre nevelnek. A szovjetrendszerű óvodásjátékok merőben különböznek a polgári óvodák ismétlődő, unalmas, elvont játékaiktól. A szovjetgyermeknek már az óvodában erkölcsi, művelési, fizikai és szellemi utatvalót adnak, növelik megfigyelőképességét, nevelik a közösségi életre.

Az óvodákban rendszerint 25-30 csoportokban vannak a gyermekek. Szüleik munka után értük jönnek és hazaviszik őket. Naponta háromszori étkezés jár a gyermeknek. A nyári óvodák főleg a mezőgazdasági munkások gyermekei számára tartják nyitva kapuit.

A gyenge vagy beteges gyermekek részére szanatóriumi jellegű óvodák vannak a Szovjetunióban.

Hogyan készülnek versenyzőink az Olimpiára?

Szemelvények a kolozsvári edzőtábor életéből

Meglátogattuk az Egyetemi Parkban elhelyezett, s az olimpiai játékokra készülő romániai válogatott atlétákat, tornászokat és ökölvívókat. Az európai hírű, szépségében egyedülálló Egyetemi Stadion kapujában, első pillantásunk a bejárat-tól balra elhelyezett hirdetőtáblára esik, melyen a park szépségeit elénk táró felvételek között ott látjuk a román atlétika büszkeségének, Moira Joannak a fényképét. Fejét a Balkán Olimpia bajnokiságára emlékeztető babérkoszorú övezi. A nagyszerű állapotban lévő teniszpályák teljesen néptelenek. A fák koronái és a száritásra kiaggatott fűhernemük között szemünk elé tárul az a pompásan feldisznított épület, mely az olimpiai előkészületek idejére otthonául szolgál olimpiakonjainknak. Nemzeti színű és piros lobogók és Vasilihi Gheorghe közoktatásiügyi miniszter hatalmas festett arcképe ékesítik az épület homlokzatát, a szálláshelytől körülövező fűvesített területen tréningruhában öltözött fiúk és lányok töltik ebédelőtti szabadidejüket, tetszészerezni szórakozással.

Elsőnek Pop Victor, a kiváló-képességű brassói 800-1500-as futó ismerjük fel, aki sakkpartiját félbeszakítva szalad a futópályán oly sokszor megcsodált könnyedséggel felénk és érdeklődik látogatásunk célja iránt. Közöljük vele, hogy a „Világosság” olvasóinak szeretnének betekintést nyújtani a tábor életébe.

Mit mond a táborparancsnok?

Mester Ernőhöz, a tábor parancsnokához vezet, aki barátságosan fogad a kellemesen hűvös szobában és akit arra kérünk, szóljon a tábor életéről.

— Kik a tábor lakói és mennyi a létszáma? — kérdezzük.

— A tábor jelenlegi létszáma — kezdi felvilágosítást Mester Ernő — 40 fő. Ebben a számban szerepelnek az Olimpiára, valamint a Balkán és Középeurópai Játékokra készülő atléták, atléta lányok, tornászok és ökölvívők. A táborban résztvevők számát 60-ban állapították meg, de eddig még nem érkeztek meg mindnyájan. A hiányzó 20 versenyző megérkezését a napokban várjuk. A már megérkezettek között szerepel az atléták közül Moira, Lupsa, Pop Victor, Pandrea, Zeno Dragomir, Sötér, Baciu, Toma, Ludu, Stoenscu, Zenide, Raica, Paraschivescu, Baboe, Chiose, Filipi, Ernst Lujza, Treyball Edit, Pusch Irma, Medrea Ilona, a Kiss házaspár... A tornászleányok már teljes létszámban jelen vannak: Kerekes Melinda, Finta Magda, Korobean Berta, Bodó Erzsébet, Gecző Olga, Pauer Eta, Regézi Zsuzsa, Pop Mária, Muntean Lili és Rechesan Irma. Esetleg Bota Magda bevonulására is sor kerül a napokban. Legkisebb számban az ökölvívők vannak, akiket Kovács Mihály és Ambrus képviselnek. A többiek érkezése bizonytalan. Kétséges a vívók megérkezése is; akiknek táborozását szintén tervezték, de a megvalósításáról később történik végleges döntés.

— Rendelkezésre áll-e megfelelő tudású és számú edzőkeret is? — érdeklődünk tovább.

— Természetesen. Az edzők kiválasztása a lehető legerősebben történt. Az atléták előkészítésére Farkas Mátyást, a kiváló budapesti edzőt, sokszoros magyar bajnokot kérte fel a szakszövetség. Farkas Mátyás elismert, kiváló képességű edző, kinél megfelelőbbet nem is találhatunk volna. Irányítása mellett a legjobb romániai edzők szerepelnek: Dr. Arnautu, Manziu, Simu, Coman, Felicia Ivanescu. Az ökölvívők edzését Chiriac Ion, a kiváló bukaresti edző vezeti. Legutóbb Franciaországban szerepelt nagy sikerrel és öregbítette a román ökölvívők háboron túl is értekelte hírnevét. A tornászok edzését Fintáné, Maklai Judit, ki hozzájárult a fegyverrel és a honi az nem volt hiábavaló munka az olimpiai előkészítésben. Junoszláviaiban, Belgrádban és Bukarestben ismételt sikert és teljes elismerést arat szereplése.

— Szívből örvendünk — válaszolunk, hogy edzők tekintetében ilyen sikeres megoldást találtak illetékesünk. Most kérjük, mesélje el a tábor napirendjét, ebresztőtől takaródóig. Mivel foglalkoznak a nap folyamán a tábor lakói?

A tábor napirendje

— A napi foglalkozás — folytatja Mester Ernő — pontosan előírt táborrend szerint történik. Ebresztő reggel 7 órakor. Ez alól kivétel a hosszútávutók és a gyaloglók csoportja, akik már 6 órakor kelnek és fél 7 órakor kezdik edzéseiket. Mosakodás után névsorolvasás, majd az edzések megbeszélése következik. Reggélés 8 órakor. Az edzések 9 órakor kezdődnek és tartanak 12 óráig. Közben tízóraiás, Ebéd fél 1 órakor, utána plihenés, tetszészerezinti foglalkozás, játék, sakk, tábla stb. Délután 4-5 órakor ismét edzés este fél 8-ig, utána lemosakodás, fürdés. Este 8 órakor vacsora, 10 órakor takaródó, mindenki alszik. A megállapított időpontok pontos betartásáról a napi ügyeletes hivatott gondoskodni, kit a versenyzők közül naponkénti váltással osztunk be. A tábor területét elhagyni szigorúan tilos. Örömmel állapíthatom meg, hogy a versenyzők magatartása és viselkedése a legkifogástalibbnak.

— A szigorú rend mellett történik-e gondoskodás a versenyzők szórakozásáról, felvilágosításáról és politikai neveléséről is? — hangzik következő kérdésünk.

— Ilyen természetű gondoskodásban is részük van a tábor lakóinak — mondja Mester Ernő. Minden kedden és pénteken délelőtt politikai konferenciát tartunk, melyen teljes létszámban kötelesek megjelenni a táborlakók. Ezekon a megbeszéléseken teljes beszámolót kapnak a politikai eseményekről, haladó szellemű sportfeladásokat hallgatnak végig és politikai nevelésben részesülnek.

— Népközvetítésünk csak politikailag öntudatos sportembereket hivatottak képviselni, az őket mindig bíráló szemmel tekintő nyugati demokráciák előtt.

Megkérjük a táborparancsnokot, ismertesse a versenyzők elhelyezését, alvását és étkezési körülményeit?

— Erről személyesen győződjenek meg — mondja és már vezet is a hálószobák felé Mester Ernő.

A földszinten a lányokat, az emeleten a férfiakat helyezték el. Kinyitja az egyik női háló ajtaját és befelé tessék. Hófehér falak, fehér ágyak, ragyogó tisztaságú ágynemű példás rend uralkodik mindenütt. Fürdőszoba, hideg-meleg folyóvíz, modern mellékhelyiségek teszik meleg otthonná és lakályossá ideiglenes szállásukat. Arra számítunk, hogy a férfiaknál felfedezzük a hagyományos rendetlenséget, de csalódunk, mert itt is példás rendben van minden. Közben a napi ügyeletes elnyújtott kiáltással halljuk, mely az ebédre hívó gong hangját helyettesíti.

Mester Ernőt, a tábor parancsnokát hívja a közelebb, mert az ebéd elfogyasztása távollétében nem történhetik meg. Kedvesen hív meg bennünket is ebédre. A friss üde levegő hatásától farkasétvágygal foglalkunk helyet az ebédülővé átalakított előcsarnokban felsorakoztatott asztalok egyikénél.

Mit mond „Matyi bácsi“?

Felhasználva az alkalmat megkérjük Farkas Mátyást, a népszerű „Matyi bácsi“t, mi a véleménye a keze alá került atléták tehetségéről, olimpiai esélyéről és hazánkban szerzett tapasztalatairól?

— Rendkívül meglepett — kezdi nyilatkozatát Farkas Mátyás — a fiatal tehetségeknek az a tömege, mellyel romániai városlátogatásaim során találkozom. Hogy ezek a tehetségek ne kallójanak el, sok-sok szakavatott edzőre volna szükség. Az az edzőkeret, mellyel közös munkákat folytatjuk, kiválóan megfelel a követelményeknek. Ezeknek a száma azonban csekély és meg kellene sokszorozni. Másik hiba, hogy az atléták némelyike nem veszi komolyan az edzést. Nem azokról beszélök, akik kezem alatt vannak, hanem azokról, akiket csak hallomásból ismerek, de ismételt hívásomra sem jelentkeztek. Somodi Ist-

ván két kiváló sprinter tehetségről tett említést, Gergely Józsefről és Nagy Istvánról, de még a mai napig sem találkoztam velük. A keret tagjairól csak a legjobbakat mondhatom. Tehetség és szorgalom dolgában nem lehet rájuk panasz. Hogy még nem érték el azokat az eredményeket, melyekre tehetségükkel fogva képesek, pusztán annak tulajdonítható, hogy elkésve kezdtek meg az edzéseket és stílusukban is sok a kifogásolható. Ezeket a hibákat igyekszem elintézni és amint a tények mutatják, ez a fáradozásom nem hiabavaló.

— Szemmel látható, órával és szalaggal kimutatható javulást észlelhetünk minden vonalon. Esélyeikre vonatkozólag annyit mondhatok, hogy Moira 200 m-en 21 mp-en, 400 m-en pedig 47 mp-en belül fog futni Londonban. Ezzel pedig komoly helyezést érhet el mindkét számban. Döntőbe várom még a 4x100 m-es stafétát és 200 cm-es ugrást várok Sötérről, ha leszokja azt a nagy hibáját: ahelyett, hogy a léctől való távolodást segítő előkarmunkájával, annak pontosan az ellenkezőjét csinálja. A többi atlétáitól már az is jó eredmény lenne, ha a döntőbe kerülne. Ezzel szemben az itt szerzett tapasztalatok felhasználásával, ha az Olimpián nem is, de a Balkán Játékokon komoly győzelmi esélyekkel indulhatnak. A temesvári Raica még ebben az évben ki fogja dobni diszkusszal az 50 métert és jövőre súlydobásban elérheti a 16 m-t. Az edzőmódszer és követelmények pontos ismerete birtokában folytatva a további munkálkodást, nagyon szép jövőt jósolok a romániai atlétikának — fejezi be nyilatkozatát Farkas Mátyás, a kiváló magyar edző.

Moina esélyei

Még Moinát kérdezzük meg olimpiai esélyeiről, de a rendkívül szerény „Mocsi” nem hajlandó nyilatkozni. Csak azt jegyzi meg, hogy nem tud 200 és 400 méteren egyaránt elindulni, mint azt Farkas Mátyás szeretné, tekintettel arra, hogy mindkét szám egy napon kerül lebonyolításra.

Felhívjuk Moina figyelmét, hogy ez az értesítése töves. A kezünkben lévő hivatalos Olimpiai műsor szerint, a 200 m-es sífutás augusztus 2-án és 3-án, míg a 400 m-es 4-én és 5-én kerül lebonyolításra. Nincs tehát semmi akadály, hogy az 1-es számú román atléta két alkalommal is ott állhasson az első három helyezettnek járó emelvényen és mindnyájunk örömeire átvhesse a dicsőséges olimpiai érmet.

POKA GYÖRGY

A tökéletes hitelszövetkezetek az önszegély alapján tovább működhetnek

A Nemzeti Szövetkezeti Intézet, az INCOOP értekezletén Dusa Victor bejelentette, hogy a községek gazdasági helyzetének jó megszervezése csak az egységes típusú szövetkezetek létesítésével érhető el, amelyeknek kebelébe az elszórtan működő különféle tárgyú, gombamód elszaporodott és tökélszegenységük miatt eredményes működést kifejtteni nem tudó szövetkezetek kell tömörüljenek. A vonatkozó írásbeli rendelkezés csak röviddel ezelőtt jelent meg és a megyei föderációk, illetve az INCOOP felügyelőségei kéthónapos határidőt kaptak a rendelkezés végrehajtására.

A rendelkezés mindazoknak a hitelszövetkezeteknek a részére, melyeknek befizetett üzleteljárásukéja a 300.000 lej meghaladja, lehetőséget biztosít a fennmaradásra azzal, hogy azok a Nemzeti Bank részéről megállapított feltételek mellett a falusiak részére kölcsönöket folyósíthassanak.

A falusi hitelszövetkezeteknek egyébként — amennyiben a saját lökéjük fenti mérve életképességüket az önellátás alapján nem biztosítja, — fuzionálni kell a községi többi szövetkezeteivel. Lehetősége van azonban annak, hogy az egységes községi szövetkezet hitelszövetkezetként — a Nemzeti Bank engedélyével — kölcsönöket folyósíthasson. Azok a hitelszövetkezetek, melyeknek fuziója a beolvastó szövetkezetnek csak tehetőselet jelent, felszámolás útján megszüntetendők.

Uj szerű rendelkezés az, mely szerint a városi fogyasztási szövetkezeteknek is két csoportba kell tömörülniük. Ezek egyik fajtájába a fizetéses alkalmazottak léphetnek be tagul, míg a nem fizetéses alkalmazottak a városi fogyasztási szövetkezetek második formájának lehetnek tagjai. Amennyiben a városi szövetkezet működési köre a város területét meghaladó területre, pl. az egész megyére kiterjed, úgy ez is megszüntetendő és a városi fogyasztási szövetkezet hatásköre a jövőben csak a székhely városra terjedhet ki és a működési kör változtatás miatt kieső tagok az egyes községi egységesített szövetkezet tagjai lehetnek be.

A falu megértéssel fogadta a szövetkezetek egységesítésére és beolvastására vonatkozó rendelkezést, mert senki előtt sem vitás az, hogy az új rendszer eredményesebb lesz. A falu gazdasági helyzetét javítani fogja és a jövőben nem fognak élektelen és a szövetkezeti eszmét megcsúfoló szövetkezetek falvainkon tengődni, hanem csak erős, egészséges és hivatásuk magaslatán álló virágzó szövetkezetek fogják szolgálni a falu érdekeit és járulnak hozzá ahhoz a demokratikus szellemű gazdasági célkitűzéshez, amely az árak olcsóbbodásához és dolgozóink életnivójának emeléséhez vezet.

Ezeknek a szövetkezeteknek a falu legszebb helyén, a legjobb üzlethelyiséget kell elfoglalniuk, mivel a külső szín is hivatott rávilágítani arra: itt székel falunk gazdasági szervezete, amely népünk messzemenő javát és minden egészséges célkitűzésének megoldását szolgálja.

Be kell kapcsolni az egységes szövetkezetnek munkájába a falvak nőlkosait is, mert a nők sok egészséges elgondolással, valamint gyakorlati érzéssel és a célkitűzések megvalósításánál nagy-szerű kitartással rendelkeznek.

A fuziók keresztülvitelének megkönnyítése érdekében az INCOOP rendelkezése az alkalommal is lehetőséget biztosít arra, hogy a terhes alakítások megkezdésével, a fuzionáló szövetkezet igazgatósága közös gyűlésen hozzon érvényes határozatot a kérdésben és a szövetkezetek közgyűlésének csak utólagos jóváhagyást kell adnia az egyébként végrehajtható határozathoz.

Az elszórt falusi szövetkezeteknek is a községi egységes típusú szövetkezetbe kell beolvadniuk. A falvakban a gyenge szövetkezetek ezzel megszűnnek és csak mint a községi szövetkezet fiókja működhetnek a jövőben a falvakon szövetkezeti szervezetek, tehát gondoskodni kell arról is, hogy minden érdekelt falu képviselőt kapjon a községi egységesített szövetkezetben. E célból minden falunak ki kell választania azt a legalkalmasabb személyt, aki a falu érdekeit képviselni tudja és ezek a kiküldöttek lesznek hivatottak a községi szövetkezet vezetését ellátni. Ezeknek cselekvőben kell kapcsolódnok a szövetkezet munkájába. Nem merülhet ki munkájuk abban, hogy havonta egy gyűlésen csendes hallgatóként résztvesznek, hanem intenzív bekapcsolódással főként a szövetkezet egészséges áruelosztásának kell irányt szabjanak.

A község új típusú szövetkezete szolgálni fogja a falu és város közötti kapcsolat kiépítését, megakadályozza a munkásosztály és a falusi dolgozók közötti egységet és biztosítja a falu és város között azt az egészséges árujörgalmat, amely a dolgozók részére felmérhetetlen előnyt jelent.

Beszédhibák gyógyítására vállalkozik a kolozsvári magyartan nyelvű Siketnéma Intézet

KOLOZSVAR. — Demokráciánk egyik újabb fontos intézménye a Siketnéma Magyar tan nyelvű Intézete és a szervezés' alatt álló Gyógypedagógiai Tanárképző szükségessé teszik egy olyan intézmény létesítését, ahol a tanárjelöltek a különféle beszédhibák gyógyításának módját gyakorlati és elméleti úton elsajátíthatják majd.

Eppen ezért a Siketnéma Intézete vezetősége elhatározta, hogy az év július elsejéig tanfolyamot nyit, melyen a különböző beszédhibák: dadogás, pöszbeszéd, haddaró, későbbi korban megsiketültek stb. nyernek gyógyulást, oktatást.

Felkerestük Nagy Lajos gyógypedagógust, hogy felvilágosítást kapjunk a kérdéssel, mely sok embert érint. Hány értelmes, tehetséges ember számára jelent akadályt előhaladásában, egész életében olyan beszédhibát, melyet gyógyítani, vagy nagymértékben korrigálni lehetne. Mik ezek a beszédhibák mi a tulajdonképpeni lényegük?

— A dadogás? — hangzik az első kérdés.

— A dadogás — hangzik a szakember válasza — a beszéd folyékonyságának a zavara, olyan beszédhiba, mellyel a beszéd folyékonyságát a beszéd szerve valamelyik izmában fellépő gőres izomösszehúzás akadályozza meg. Ez a meghatározás azért fontos, mert ezeknek az izomgöresöknél fellépő ha-

tározza el tünetileg a dadogást az egyébként hasonló állapotokhoz, mint például az élettani dadogás.

— Így hát többféle dadogás van?

— Igen. — Szaknyelven: tüneti és fajlagos. A tüneti dadogás valamely betegség egyik tünete, lehet például apházia, ez azonban a betegséggel együtt el szokott múlni. A fajlagos dadogás alatt azt a beszéd-beli zavart értjük, amelyben az akadozások a zavar lényegéhez tartoznak. A fajlagos dadogás nem múlt tünet, hanem fokozatosan fejlődő bántalom. Azzal nem mondhatjuk, hogy a fajlagos dadogásban szenvedő egyén ebben vagy abban a pillanatban lett dadogóvá. Lassú folyamat ez, melynek csirája a gyermeki beszéd fejlődésében van. Kiindulási pontja az ugynevezett élettani dadogás. Talán a hosszánfejlődésben van annak is magyarázata, hogy nagyon nehezen és hosszú idő alatt gyógyul, de gyógyítható.

— És a pöszbeszéd?

— A pöszbeszéd a beszéd tisztaságának zavara, olyan beszédhiba, mellyel az egyes vagy több hangzó tisztátalanul hangzik, vagy helyette más betűt mond a hibás beszéd. Ez a hiba is kétféle: működés és szer-
vi pöszbeszéd. A működéses pöszbeszéd az esetek túlnyomó részében nem egyéb mint az élettani pöszbeszéd állandóság. Ez akkor fordul elő, hogyha a gyermek beszédfejlődésének első szakaszában rossz

példát kénytelen utánozni, ha hiányzik az utánzási kedve, vagy a környezete figyelmeztet és a beszédhibákat nem igyekszik javítani, hanem azt maguk is utánozva valószínűleg rögzítik. Kifejlik az általános pöszbeszéd, a fejletlen pszichikumaknál is. A szervi pöszbeszéd oka a beszéd szerv rendellenessége. Szervi bántalom lehet valamely agybell folyamat, nagyt-hallás, vagy a beszéd szerv valamelyik részének született hibája, esetleg szerzett rendellenesség, mint a farkastorok, hiányos fogazat, nyulajak.

Végül a hadarás okát világítja meg érdekesen Nagy Lajos tanár.

— A hadarás igen gyakori beszédhiba — mondja. — A hadaró beszéde sokszor az érthetlenségig gyors, egész hangzókat, szótagokat, szavakat nem ejt ki tisztán, ezeket felcsereéli, szótagotlással is gyakorolják, szótagokat, szavakat elnyel. A hadarók beszéd szerveikkel nem tudják követni gondolataikat, sietnek azokat kimondani.

— Gyógyítható ez a sokféle beszédhiba?

— Feltétlenül — hangzik a válasz — hosszabb-rövidebb idő alatt, komoly munkával és türelemmel. És az eredmény olyan nagyvalóságos a meggyógyult beszédhibásokra nézve, hogy az ezzel való foglalkozás eredménye a legteljesebb elégtétele és jutalma a gyógypedagógus tanárnak.

Készítette: NAGY SÁNDORNÉ (Kolozsvár)

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15
		16												
18	19	20						21						22
23		24		25				26	27				28	
29		30		31				32	33				34	
35			36		37								38	
39				40		41							42	
43					44								45	
					46								47	
													48	
50													51	
													52	
													53	
56	57	58											59	60
61													62	63
64													65	66
67													68	69
70													71	72
73													74	75
76													77	78
79													80	81
82													83	84
85													86	87
88													89	90
91													92	93

Megfejtésül beküldendő a vízszintes 1, 31, 43, 64, 76 és 93, valamint a függőleges 1, 6, 15, 36, 42 és 72 sorok megfejtése. A megfejtők között több jutalmat sorsolunk ki. Első díj egy könyv, második díj két színházjegy, harmadik díj egy színházjegy a kolozsvári Állami Magyar Színházba, negyedik díj két jegy az *Urania-moziba*.
Megfejtések beküldésének határideje 1948 július hó 21.

Vízszintes sorok

1. Közelkeleti „hadműveletek”, melyek jelenleg a közérdekű középontjába kerültek. (Zárt betűk: P. I. O. K.) 16. Három és fél pár idegen női név. 17. Csalafinta. 18. Járunk rajta. 20. Az unokatestvér. 21. Fejdisze természetes fejlődésben van. 22. Névelő. 23. Nagyváradi Lóversenyes Rendezőse. 25. Kártyajáték (n = o). 27. Hosszabbít. 28. Tordai Horváth Sándor. 29. Kivet (két utolsó betű cserélendő). 31. Aki a demokrácia előhaladását szándékosan gátolja. 34. Elkérget. 35. Vakondokszerűen keresztül ássa. 37. Fizetést. 38. A falusi cigánybanda öröme. 39. Vissza: maradt. 41. Vissza: óriási kiterjedésű ázsiai sivatag, névelővel. 42. Vissza: remény elszuttogja. 43. Folyó évben Lotzdonban tartják meg. 45. A fonetikus mássalhangzó. 46. Kezéről négy tappintószerv hiányzik (f. ékezet). 47. Vissza: női név. 49. Ilyen borda is van, népiesen. 50. Készítés. 51. Vissza: Nincsenek szülei, névelővel. 52. Embrió. 53. Csapatok. 55. Lemelben van. 57. Végtelen csokorra kötött szalag. 59. Jókdedvet nyilvánítani. 62. Szel. 64. Súlyos természetű rágógum (ék. főlőslég). 67. Az inasból lesz. 68. Vissza: jó hangulatban. 70. Vissza: vonat teszi menetközben, főlősen ékezet névelővel. 71. I-vel közben: amiben a rossz magaviseletű gyermek gyakran részesül. 72. Súlyt állapít meg személyesen. 74. Paripáján. 75. Német cél. 76. Hála a demokráciának az érvényesül minden téren. 78. Rozálta „nemessen” becézve. 79. Idegen levegő. 80. Csukott. 81. Közben o-val: túlhangoz, fordítva. 83. Lát. 84. Nemzet. 85. Hirdetés, hűhó, idegesen. 86. Tekintete rajtam van. 83. Falusi megzöldít. 89. Francia kosár. 91. Kínóza betűi keverve. 93. A demokrácia egyik legsarkalatosabb tételét. (Zárt betűk: N. G. E. E).

Függőleges sorok

1. „Amikre” — nem is olyan nagyon régen — csak süket füle hallgattak. (Zárt betűk: M. K. A. B.) 2. Indulatsz. 3. Jákob első felesége. 4. Vissza: román művészetek. 5. Z-vel végén beszél. 6. Sértődés váltja ki az emberből. 7. Egyik miniszterünk keresztnéve. 8. Tiltószó. 9. Aktájára. 10. Görbült. 11. Az igaz. 12. Német szél. 13. Úres henger. 14. Országos Zeneiskola. 15. Országvezetőnk bölcsességének köszönhetjük „ezt.” (Zárt betűk: S. K. R. S.) 19. Vissza záról. 22. Kard tokja, fonetikusán, névelővel. 24. Fordított román jövő. 26. Záról. 28. Vissza: Nemrég nyílt üzlet. 30. Óra alkatrésze (m = o). 32. Leánykák kedvence játékszere. 33. Két fonetikus mássalhangzó. 34. E pénz (f. ékezet). 36. Földműves egyik tavaszi munkája. 38. Eg az elme. 40. Verskelléksor. 42. A demokrácia egyik legerősebb alapköve. 44.

Vissza: fohászra. 46. Felelős szerkesztőnk keresztnéve. 48. Etelek van. 49. Palóc gyümölcs keverve. 54. A vizes edény. 56. Két szó: 1. Sebhely. 2. Régi úrmérték. 58. A háziállaton. 60. Vissza: német utazás, közben főlős z-betű. 61. Egyenlő. 62. Elég udvariatlan megszólítás. 63. Csiszolt felület. 65. Gárdonyi színmű. 66. Vissza: bécsuki. 68. Kalandárium-e? 69. Kétféle műfajain (f. ékezet). 72. Súlymegállapításra szolgál. 73. Vázlatot készít. 76. Nemzet. 77. A fej hátulsó része. 80. Ű-vel: küldj tudósítást. 82. Vissza: kerek szám. 85. Egymásra, vagy egymás mellé helyez. 87. Mém, keverve. 89. P. elemista fonetikával. 90. Kettős mássalhangzó. 92. Ezüst vegyjel.

Kik nyertek? A megfejtett sorsolás eredményeként könyvjutalmat nyert dr. Bernát Lászlóné Nagykapus. Kérjük közölni pontos címét, hogy a könyvet elpostázhassuk. Két színházjegyet *Köröszy Ferencné*, egy színházjegyet *Imecs Jenő* Kolozsvár nyert.

Az *Urania-moziba* két jegyet nyert Nagy Ferencné Kolozsvár. A helybéli nyertesek a jegyeket szerkesztőségünkben átvethetik.

A rovatvezető üzenete

M. I. Torda. A reklámalt „Rejtvényrovat” a vonatkozó szám „Hírek” rovatában közölt ok — azaz anyagtorlódás miatt maradt ki. K. I. Kolozsvár. Köszönjük. Jönni fog. A már régebben beküldöttre is sor kerül. Cs. F. Mezőtelegd. Pontversenyét egyelőre nem rendezünk. F. G. Kolozsvár. Figyelmeztetjük, hogy ne szorítottok csak a kijelölt sorok helyesnek vélt megfejtésére, mert könnyen hiba csúszik be. A 30. számú keresztrejtvénnyel kapcsolatban beküldött megfejtésében például a 3 és 10-ik versorok megfejtése hibás. Tekintettel kezdő voltára, a megfejtést nem értékeltük le. H. L. Kolozsvár. A rajz hibás, mert a 63 függőleges megfejtése „Cégest”, a 35 függőleges „Sebe, mossam-e”, a 68 függőleges „Egbeérő”, a 74 vízszintes „Gaál”, így tehát a 78 vízszintes helyes megfejtése „Emlékezet”. R. T. Kolozsvár. Köszönjük. Jönni fog. Özevgy F. A.-né Kolozsvár. Köszönjük leismerő soralt.

Szórejtvények

Kont Vilmos ötletei.

1. (Ravasz)

$$\begin{matrix} I = r \\ ZO - s \end{matrix}$$

3.

$$\begin{matrix} T \\ \text{AAAAA} R \quad N \end{matrix}$$

2.

$$\begin{matrix} NEE \\ \text{?} \quad I = s \end{matrix}$$

4.

$$\begin{matrix} G & 0.5 \\ D & LL \end{matrix}$$

Egészség-szépség

A szabadfürdés veszedelmei

A medárdusi esőket követő napsütéses időszak rövidesen beköszönt: fürödhetünk a szabadban. Ha a rávaló időt a termelő munkából nem is szakíthatjuk ki, de a pihenés óráiban használjuk fel okosan a természet dús ajándékait.

A szabadfürdés három igazán értékes tényezője a nap, a víz és a levegő. A fürdőző mindezeket az értékeket egyszerre kapja és egyszerre élvezi, de nem tudja, hogy e három tényező mennyiségileg és minőségileg három különböző érték. Ezeket az értékeket maradóképpen csak úgy használhatjuk ki egészségünk céljaira, ha a fenti gyógtényezők helyes keverési arányát ismerjük.

A három közül kétség kívül a napsugár a legértékesebb ajándék. Azonban tudnunk kell, hogy a napsugárzás is olyan, mint a mérge: kis adagban gyógyít, nagy adagban árt. Egész sora van a bőrheteségeknél, melyeket a napártalom idéz elő. De a túlzottan adagolt napsugár szervezetünk belsejében is okozhat káros elváltozásokat: vérnyomásemelkedést, szívdobogást, lázat, napszúrást, hőségutát, — nem szólva azokról a mélyreható különbségekről, amelyek a déli és északi éghajlat alatt élő embereknél megnyilvánulnak — az északi javára. A több napsugárát élvező déli ember hamarabb öregszik. Ezt az öregedést mi is észlelhetjük a bőrünkön, ha egy havi nyaralás alatt igen dúllakodunk a napsugárban: a bőr megvastagszik, megráncosodik, eldurvul. Napkurából pár perc is elég, hogy testünk épüljön, gyógyuljon. Amikor a bőr elhárul, az már a szervezet önkéntelen védekezése a nap kémiai sugaral ellen. Ha napsütésben percekkel továbbmaradni óhajtunk, tudatosan és tervszerűen kell védekeznünk a nap ellen. Az első és legbiztosabb védekezés az árnyék. Testünk védelmére szolgálhat a közsmeret védőkrmék és napolajok. Arcunkat ezenkívül gondosan védjük kalappal, ernyővel. Az ernyő színe is fontos, a piros vagy fekete a legaktívabb sugarakat elnyelik, míg a zöld-kék-sárga szín átengedi, tehát nem véd. A nap káros hatását azzal is ellensúlyozhatjuk, hogy nem fekszünk ki a napra, hanem állandóan mozgunk.

A víznek a bőrre, izmokra, vérekre, idegekre gyakorolt ingerhatása is értékes gyógtényező. A vízben kétség kívül több ideig tartózkodhatunk, mint a napon, — de nem korlátlanul. Elsősorban a víznek hőelvonó hatása miatt. Elképzeltük: a nyári szabadvízfőfoka nálunk átlag 20—22 C fok, a testünk pedig 37. Hosszú ideig tartó vízfürdő testünket annyira lehűtheti, hogy különböző ártalmak keletkezhetnek, pláne hideghez nem edzett szervezetben. Mély vízben a hideg miatti izomgörcs vagy sokk halált is okozhat. A vízfürdő nagy értéke az uszás. Ez a mindenki részére könnyen hozzáférhető sport a legegészségesebb izomfejlesztő és szükség szerint fogyasztókúra. A vízben való tartózkodás idejét pontosan nem lehet előírni. Esetleg egy óra hosszat is lehet a vízben maradni ártalom nélkül, mozgással, uszással. De célszerűbb, ha a 15—20 percre tartó uszálást félórás pihenéssel váltogatjuk. Vízfürdő után pár perces napozás igen ajánlható.

Dr. Berényi Dezső

Magyarázni könnyű

Ma reggel egy kedves hölgy ismerősömmel találkoztam, akit pontosan egy éve hogy nem látam. Neveté állapototok meg, hogy akkor is — akárcsak ma — éppen a piacra igyekezett.

— Persze, azt maga már régen elfelejtette — szól és hangjában némi szemrehányás érzett.

— Hát hogy ez mennyire nem így van — bizonyítottam élénken — még arra is emlékszem: mennyit veszedkedett maga az árussal, kofákkal a szörnyű árcsökkentés miatt, sőt — folytattam diadalmasan — még arra is emlékszem, hogy mivel indokolták a magas árakat a kofák!

— Még hogy drága a krumpli, a saláta, a zöldség... — habogott egyikük — hát nem tudják, hogy két hónapja nem esett az eső? Hogy minden kiég, kiszárad a földből! Tudják maguk: mit kínlódom én ezért a kis zöldségért... hogy egész házamnépével hordjuk a vizet a Szamosról az öntözésért! Kora délutántól hajnalig cipekedek, hogy a karom már oda van! Hát meg lehet ezt egyáltalán fizetni? Azt hiszik maguk, hogy csinálnám, ha nem érezném állampolgári kötelességemnek résztvenni a termelésben? Soha! Csak a közönségért teszem! Csak azért! Tudják meg!

Igy békéltünk meg még egy darabig a méltatlannal mélyen megbántott kofa, miközben a szatyort félig megtöltötte hölgyismerősöm egész heti fizetésért.

Közben megérkeztem a piacra. Csakhogy megállapítottam, hogy ha más vonalon nyugot fordult a világ tavaly óta, itt a helyzet sokban még majdnem ugyanaz. A dolgozó emberek fizetésének arányában indokolatlanul magasak a piaci árak. Oszinte ember lévén, azt meg is mondtam az árusoknak. Nohát, még csak ez hiányzott!

— Még hogy drága a krumpli, a zöldség — habogott — hát nem tudják, hogy két hónapja folyton esik az eső? Hogy szétrothad, szétmállik minden a földben? Tudják maguk: mit kínlódom én ezért a kis zöldségért... hogy egész házam népevel ponyvákkal, rongyokkal takarjuk le a veteleményt! Kora délutántól hajnalig cipekedek, hogy a karom már oda van! Hát meg lehet ezt egyáltalán fizetni? Ha nem érezném állampolgári kötelességemnek résztvenni a termelésben, a közönségért harcolni, hát soha meg nem tenném! Nem bizony! Tudják meg!

Szóltam az Éva mellett. Összességem mellett érzékeny lélek vagyok, az emberek sorsa, kétségelmei mindig megfoghatnak. Sajnáltam a piaci árakat, akiknek semmiképpen sem jó, mindig rossz dolga van szegényeknek. Éva azonban erősebb egyéniség. Nem osztott érzéseimben, sőt, szidta a kofát mint a bokrot. Később felélesztett, hogy ugyanis mint írtem, magyarázom meg, miért van az, hogy akár szárazság van, akár esik, a piac mindig drága. És hogy általában: el lehet ezt fogadni magyarázatnak?

Rövid tündöcs után háttortalanul azt mondtam: lehet. És elmondtam Évának az alábbi történetet:

Nemrégiben trókkal, színészekkel voltunk társaságban. Persze, legtöbb szó a színházról esett, ami teljesen érthető, ha figyelembe vesszük, hogy a jelen voltak között két valószínűségi szerző volt az elmúlt színházi évben. Az egyik szerző darabja megbukott, a másiké komoly sikert aratott. A siker és bukás okairól, körülményeiről szorgalmasan vitáztunk színházi körökben, ahol mértékadó szakemberek már régen lecsapottak: az a tény, hogy egy darab jó, vagy rossz, még nem dönti el annak sorsát, mert ezenkívül még rengeteg más szempont, szerencse, vagy szerencsétlen mellékkörülmény befolyásolhat a közönség értékelését, s főleg ezek a mellékkörülmények azok, amelyek döntőül is sikerre viszik, vagy megbuktatják a szerzőt. Nem lesz érdektelen — gondoljuk — ha megtudjuk, bemutatók alkalmával mennyire volt szerencsés csodának a „mellékkörülmények”.

Először a bukott szerzőhöz fordultunk, aki — miután leszögezte,

hogy darabja az utolsó husz év legnagyobb színpadi alkotása —, a bukás okait a következőkben foglalta össze:

1. A darab színrekerülése idején állandóan esett az eső, így az emberek természetesen nem mozdultak ki házaikból.
2. A bemutatót megelőző héten a közönségnek egy régi kedvence vendég szerepelt állandóan telt házak mellett, így a színházlátogatók pénztárcája kimerült.
3. A bemutató a színiévad elején volt, a közönség még nem „lendült bele” a színházjárásba.
4. Infláció volt, drágaság, kinek volt pénze a színházra?
5. Pocsók szereposztást kaptam. Csupa fiatal, gyakorlatlan színész. A közönség — mint tudják — a nagy nevetet szereti.
6. A darab komoly, fajsúlyos alkotás volt, az elrontott izlésű közönség pedig csak a könnyű, problémamentes darabokat szereti.
7. A darab „más volt”. Mai problémákkal, mai emberekkel, mai mondandóval. A közönség, amely a mában él, szívesebben néz olyan darabokat, amelyek megszépítő messzeségben történnék.

Ilyen körülmények között azonban nem is indulhatott a siker reményével — fejezte be nyilatkozatát a bukott szerzője és ha figyelemmel áttanulmányozzuk az általa felsorakoztatott „mellékkörülményeket”, kétségtelen, hogy igazat kell adnunk neki.

Ezek után a sikeres szerzőhöz fordultunk, aki — miután leszögezte, hogy darabja az utolsó husz év legnagyobb színpadi alkotása — a siker okait a következőkben foglalta össze:

1. A darab színrekerülése idején állandóan esett az eső, így az emberek természetesen besorozultak a szabadból a színházba.
2. A bemutatót megelőző héten a közönségnek egy régi kedvence vendég szerepelt állandóan telt házak mellett, a nézők kitűnően mulattak s nyomban elhatározták, hogy a jövő héten is eljönnek a színházba.
3. A bemutató a színiévad elején volt, a közönség hosszú nyári szünet után alig várta, hogy színházat lásson.
4. Infláció volt, az emberek könnyen dobálták a pénzt, főleg szórakozásra.
5. Kitűnő szereposztást kaptam. Csupa fiatal, friss erő. A közönség — mint tudják — nagyon szeret ide fiataloságot látni a színpadon.
6. A darab komoly, fajsúlyos alkotás volt. Csak ennek lehet sikere. A közönség a léha, olcsó darabokat visszautasítja.
7. A darab „mai volt”. Mai problémákkal, mai emberekkel, mai mondandóval. A közönség, mely a mában él, szívesebben néz olyan darabokat, amelyek hőseivel azonosítani tudja magát, mint olyanokat, amelyeket a közel-vagy régmúlt hazug romantikáját idézték volna.

Ilyen körülmények között nem csoda, hogy darabom frenetikus sikert aratott — fejezte be nyilatkozatát a sikeres szerzője és ha figyelemmel áttanulmányozzuk az általa felsorakoztatott „mellékkörülményeket”, kétségtelen, hogy joggal kell igazat adni neki.

Mert — magyarázni könnyű!

Napozás előtt, napozás után

UJ GIM

December 30-úca 3 (volt Unió-úca)

Tanítványképzés!

CIGÁNY

Deák mérnök

UJ GIM

Jászai-útcá 1 (Erdébet Híd mellett, Felsőváros-ut 71-nél)

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetések szavankint 3 lej. Allástkeresőknek szavankint 2 lej. Cim a kiadóban és jelígis hirdetés-
seknél 10 lej pótdíj fizetendő. H. szöveg-hirdetés szavankint 6 lej. Közgaz-
dasági hirdetés szavankint 8 lej. Kereset-hirdetések négyzetcentiméterenkint 5-6-7 lej. Nyilttér szá-
vankint 12 lej.

Csukott, négyhengeres
autó
kifűnő állapotban, alig
használt Continental
gumikkal eladó.
Cim a kiadóban

ADAS-VETÉL

TÖMEGBÉLYEGET, mosva, mo-
satlanul, legmagasabb áron (árjegy-
zék szerinti) veszek. Erős, Dávid Fe-
renc-utca 12. 4766
ELADÓ galizir, ritkán található,
különleges, nagykapacitású radiátor-
ral egyben. Szentgyörgy-utca 6. sz.
Kathany-varroda. 5039
500 KG-os, modern, tolosúlyos
mérleg eladó. Györgyfalvi-ut 106. 506

ELADÓ egy gyermekbölcső, egy
mély, sötétkék tkerkocsi és egy já-
róka. Érdeklődni Szőllő-utca 34. 668
HAVI 3-4 vagon frissdöntésű,
18-35 cm. közepésméretű nyírfarön-
köt keressünk megvételre. Ajánlatok-
at „Sun” faszeg- és fogvájógyár,
Kolozsvár, Scortariu-utca 5 szám
alá kérünk. 673

ELADÓ egy használt irodai asz-
tal, új Schöberl-fotelagy és egy díó-
furniós kihúzó asztal, 4 székkal.
Balázs asztalos, Kogalniceanu 16. 697

DKW autó eladó. Érdeklődni
Alexy-műhely, Petőfi-utca. 732
SZÜRKE női kosztüm és tavaszi
kabát, középtermetre, nagyon jóállá-
potban, eladó. Dózsa György-utca
16. I. emelet 2. 4350

OPEL-KAPITEN, kifogástalan ál-
lapotban eladó. Megtekinthető Autó-
Comert cégnél, Kolozsvár, Budai
Nagy Antal-utca 13. 744

KAPTÁROK, vajláda, olcsón el-
adó. Budai Deleanu-utca 9. 753
MEGVÉTELRE keresek féllőrös,
0.3-0.5 HP három fázisú villanymo-
tort. Ideál. Hősök-tere 20. 760

VENNEK 3 és félméter kókus
vagy spargaszőnyeg és 39-es új női
bakancsot. Cim a kiadóban. 761

EGY modern, jókivitelű, kombi-
nált és hálósobabutor, jutányos ár-
tért eladó. Dávid Ferenc-utca 6., há-
túl az udvarban. 773

VESZEK cipőt, bakancsot, ruhát,
bármilyen állapotban. Hívásra ház-
hoz megyek. Vörös Hadsereg-utca
44. Veress. 775

Eladó sürgősen

1 szoba konyha bombaszerűlt
ház anyaga 12.500 lejért
Érdeklődni:

„PROMTUSZ” irodában
Dózsa György-u. 29. Telefon 11-51

MODERN, új ebédlőt keresek sür-
gősen megvételre. Cimeket a kiadó-
ba „Ebédlő” jellegre. 769

ELADÓ jókarban lévő férfikerékpár.
Szentpéteri-utca 2. 778

ELADÓ kétféles, kétfülhelyes fa-
yance főzőkályha. Érdeklődni Szi-
geti látszerész, Jókai-utca 4. 691

ELADÓ gyógyszerártnak, drogé-
riának alkalmas üzletberendezés.
Érdeklődni Szigeti látszerész, Jókai-
utca 4. 692

CSUKOTT, négyhengeres autó,
kifűnő állapotban, alig használt
Continental gumikkal, eladó. Cim a
kiadóban. F.

EGY jókarban lévő női kerékpár
eladó. Augustus 23-utca 6., ajtó 3. 798

EGY kombinált, modern, díófu-
rnios szobabutor eladó. Augustus
23-utca 6., ajtó 3. 798

JÓKARBAN lévő női kerékpár el-
adó. Gh. Baritiu 10. 796

ZONGORÁT, jókarban, rövid. ke-
reszthurst, vételre keres Magánál-
kalmazottak Szakszervezete, Kismes-
ter-utca 2., II. emelet. 795

ELADÓ kéthengeres „Ganz”-mo-
tor, 10 HP-s. Hidalmás, Kiss-mű-
helyben. 793

EGY kártológép és egy fekete fúr-
óruha eladó. Cim a kiadóban. 789

KERÉKPÁR eladó. Fodrászszelet
veszek. Mócsok-utca 62., hátul iroda,
delelőn 1 óráig. 787

PIANINO és zongóra, kereszthu-
ros, bécsi márka, eladó. Kossuth
1-utca-utca 30., ajtó 2. 824

ELADÓ 2 darab új komplett cse-
rénkályha, 80 és 100 négyzetméter
alatt, egy darab 12 négyzetméter
fogyasztó. 190 folyóméter sima
cső hűtőbűző nagyszoba. egy két-
kerékű gázvezető. Cim a kiadóban.
820

ELADÓ a kerékdombi szőlőben
egy 420 négyzetgöles gyümölcsös,
valamint a Tordai-uton egy par-
cella. Cim a kiadóban. 821

SÜRGSŐSEN eladó szép, tölgyfa
iroda-berendezés, darabonként is,
továbbá fehér hálósoba, konyha-
berendezés, Wertheim-kassza és
faltükör. Március 6-utca 1., I. eme-
let 3. 822

SÜLLYESZTŐS Singer varrógép
eladó. December 30-utca 8. Turós
bodega. 557

GOLYÓSCAPÁGYAS, 3,5 cm
hosszu tarnsmiszió eladó. Szerelő
Szövelkezet, Roosevelt-utca 2. szám.
558

EBÉDLŐBUTOROK, rökamié,
kombinált szekrények, külön szek-
rények, konyhakredencok és egyéb
butorok-berendezés eladók. Bizo-
mányba is elfogadjuk. Butorraktár,
Kossuth Lajos-utca 32. 559

KÉK brokát vattanaplan eladó.
„Femina”, Dózsa György-utca 35.
794

ELADÓ jutányosan, Pata-utca
környékén, 3 szoba, konyha, kertés
ház. Érdeklődni dr. Botárnál, Tor-
dai-ut 40., délután 4-6-ig. 792

FÉRFIURUHÁK, nyári, téli, eladók.
Karolina 7., emelet, ajtó 12. 785

ZONGORA, kereszthurosu, eladó.
Karolina-ter 7., emelet 12. 785

PHILIPS-rádió 4 X-es, teljesen
jókarban, sürgősen eladó. Honvéd-
utca 132., ajtó 3 jobbra. 779

RÁDIÓ 4+1, világvevő, kifogás-
talan állapotban, olcsón eladó.
Szentgyörgy-utca 30., földszint 2. 812

RÁDIÓ, 4 lámpás, szuper, elcsőn
eladó. Kossuth Lajos-utca 31. Goga.
811

ELADÓ egy visológép, filckorong-
gal, egy 25 literes vaslábos. Molot-
tov-utca 10., kalapúzet. 810

ELEGÁNS, kombinált szobabutor
eladó. Május 1-utca 6. 836

ELADÓ új rádiókipuk: Augustus
23-utca 6., ajtó 3. 798

KOMBINÁLT gyermekkocsi és
egy 2x3 gyapjuszőnyeg eladó. Baba
Novac 11. 814

MODERN gyermekágy eladó.
Trefort-utca 3. 805

SEBESZETI és nőgyógyászati mű-
szerek, női műtőasztal, ciotoson,
vérfnyomásmérő, eladók. Özv. dr.
Roth Waternánál, Seini, jud. Satu-
mare. 899

KÉTHOLDAS fű és egy Berkel-
merleg eladó. Deportáltak-utja 70.
szám. 895

ELADÓ csincillák, nagy csirke-
ketrec, ólnak is alkalmas. Budai
Nagy Antal-utca 54. 896

ELADÓ egy kis szalagfűrés. Mo-
lotov-utca 6. szám. Plesa. 893

ELADÓ matraccok, párnák, gáz-
rezsző és vasaló. Érdeklődni Kos-
suth Lajos-utca 1. Üvegüzlet. 894

ELADÓ „Perlekt 23” 60 literes
vajkőpülő. Critesunak, Március 6-
utca. Sodronviner. 891

HÁLÓBERENDEZÉS olcsón el-
adó. Andrei Muresan 2. 894

SZÉP habát (kaucsuksból) megvé-
telre keresek. Csak délután. Boc-
skai-utca 11., I. emelet. Telefonszá-
lónál. 831

PERZSASZŐNYEG, 6 négyzetmé-
teres, kifűnő állapotban, eladó. Mó-
cok-utca 45., alsó csengő. 880

JÓKARBAN lévő női kerékpárt
megvételre keresek. Fejedelem-utca
15., Vasasotthon mellett. 879

ELADÓ egy prima Horváth-féle
cimbalom. Szamosujvár, V. Alexan-
drí 1. Gáspárné. 878

EGY Singer karikabátos varrógép
eladó. December 30 (volt Unió)-utca
2. szám, ajtó 10. 786

BÉCSI Dör-zongora, sürgősen el-
adó. Pata-utca 79. 874

SINGER-varrógép, női, csónakos
és egy Belgatükör, 1 méter átmé-
retű, eladó. Pata-utca 98. 872

EGY alabástrom esztergapad el-
adó. Jobbágy-utca 25. 871

ELADÓ kombinált gyermekkocsi,
olcsó főzőkemence, ruhaszekrény,
konyhakredenc és egy fonógép. Mé-
hes-utca 62. 862

FEHER, mély gyermekkocsi, jó-
karban, azonnal eladó. Dr. Stern,
Eötvös-utca 14. 887

ELADÓ RIV National-kassza és
egy kertés családi ház. Cim: Horea-
ut 4., földszint, ajtó 1. 897

ARAGÁZ-tartályt megvételre ke-
resek. Malom-utca 32., I. emelet.
801

HÁZAT, házhelyet, öröklakást,
kertet vesz, elad? Forduljon biza-
lommal Barbosu Ingatlanirodához,
Molotov-utca 15. (Volt Deák Ferenc-
utca.) 784

BELVÁROSBAN 2x2 szoba, kony-
ha, 2x1 szoba, konyhás, beköltöz-
hető, alapincézett masszív ház, ju-
tányosan eladó. Cim a kiadóban.
ELCSERELNEM központban levő
2 szobás, konyhás lakásomat, szint-
tén központban levő 2 szobás, kony-
hával, lehetőleg külön telken. „Meg-
egyezzünk” jellegre a kiadóba. 780

BELVÁROSBAN 2 szobás, komfort-
os lakást keresek. Költségeket
téríték. Cimeket „Jó lakó” jellegre.
KÉT szoba, konyhás, kertes új
ház a Dermata közelében eladó.
Kaszás-utca 8. 807

ELADÓ szoba, konyhás ház.
Breaza-Brétfű 32. 808

KETTŐ nagy szoba, konyha kam-
ra, melyből egyik üzlethelyiségnek
megfelel, főuton, elcsereendő kettő
szoba, mellékkelhelyiségekkel, esetleg
kertes lakással. Ugyanott eladó
gyalupad és petróleumgázostító, hasz-
nálható bármilyen kályhában, na-
gyon takarékos. Értekezni Organiza-
tor-iroda, Dózsa György-utca 23.
KERESEK azonnal beköltözhető,
2-3 szobás, földszintes lakást. Költs-
égeket megtéríték. Esquire üzlet.
Dózsa György-utca 1. 813

KÜLÖNBELJÁRATU, butorozott
szoba, fűrdőszobahasználattal, két
fiatalembernek kiadó. Cim a kiadó-
ban. 816

SZECHENYI-téri szoba, konyhá-
mat, elcserelemény belvárosi szoba,
konyhával. Összes költségeket térí-
tem. Cim a kiadóban. 817

MAGÁNOS nő butorozott szobát
keres. Ajánlatokat „Jól fizető” jel-
legre a kiadóba. 818

MEGVÉTELRE keresek családi
házat a törvényvezet közelében, ami
megfelelő legyen ügyvédi irodának
is. Cim a kiadóban. 803

KERESEK kétfőszobás, komfortos
lakást, lehetőleg Attila-ut környé-
kén. Költségeket megtéríték. Cim
Alexandru Balázs, Román Nemzeti
Bank. 900

KÉT, esetleg háromszobás, beköl-
tözhető családi házat (villát) a köz-
ponttól nem túl messze fekvőt, meg-
vételre keresek, úgyszólván kizárása-
val. Cimeket „Kedvező vétel” jel-
legre kiadóba kérek. 898

ELADNÁM két lakrészből álló
házamat, 2-szer szoba, konyha és
üzlethelyiség, vagy elcserelemény
nagyszobai hasonló házzal. Bod
Péter-utca 23. 890

KIS üres vagy butorozott szobát
keres fiatalember. Ágynemű van.
Cimeket a kiadóba kérek „Fiatal-
ember” jellegre. 899

BUTOROZOTT szoba kiadó. Cim
a kiadóban. 885

SZÓBA, konyhát, vagy két szoba,
konyhás, összkomfortos lakást bel-
város vagy Dermata irányában ke-
resek. Költségeket téríték. Érdeklő-
dni Foka, Szabadság-ter 6. 882

KÉTSZOBÁS, komfortos lakást
keresek, költségmentesítéssel. Cim:
Kintési-utca 4. Délelőtt 9-2-ig. 876

IRODA, két helyiségből álló, bel-
városban átadó. Érdeklődni a kiadó-
ban. 872

EGY szoba, konyha, butorozva
kiadó. Cim a kiadóban. 866

ÚJ családi ház, beköltözhető, köz-
pontban, közelében, eladó. Motilor 98.,
ajtó 2. 865

MEGVÉTELRE keresek gyümöl-
csöst és házhelyeket Brétfű útján és
Szamosfalva irányában. Kiadó szá-
raz pince. Dózsa György 16. emelet
6. 864

NYARALÁSRA, különbejárattal,
butorozott szoba, kertés házban, fű-
rdőszobahasználattal kiadó. Rákóczi-
ut 110. 857

KÖKERT-utca 88. szám alatti ház
eladó. Értekezhetni Molotov-utca
49. szám. Ügyvédi irodában. 859

BELVÁROSI modern, kis üzlet-
helyiség átadó. Cim a kiadóban. 558

ALLAST KERES

VARRÓNÓ perfekt munkát vállal
Házhoz is megy. Buza-utca 15., ajtó
6. szám. 4974

KÖZÉPKORU, jóméjű, mindenél
egyedülálló, háztartás és gazdaság
minden ágában jártas, megbízható
uruló, jobb háznál, esetleg üzletben,
vagy bármilyen megfelelő állást ke-
res. Értékesítést „Komoly ajánlat” jel-
legre. 823

ALLAST keresek cukrászdában,
bodegában, büffében, esetleg drogé-
riában, gyógyszerártnak, vagy más
hasonló bízalmi állást elfoglalnék.
„Agilis, mozgékony” jellegre. 886

EGY két személy háztartásának
vezetését vállalom. Cimeket „Sür-
gős” jellegre a kiadóba. 809
FRAULEIN állást keres gyerekek
mellett. Cim: Március 6-utca 4. Er-
deyi fodrász. 888
KÖZÉPKORU nő, intelligens,
háztartónőnek vagy szakácsnőnek
menne. Cora, Florilor 15. 877

Képkerevezést legolcsóbban
FARKAS-nál
Kolozsvár, Molotov-u.
(volt Deák Ferenc-utca)

INGATLAN-LAKÁS

KOLOZSVÁR főutvonálán, jól be-
rendezett fogorvosi rendelőmet el-
cserelemény nagyobb vidéki városban
levő hasonlóval, lakással együtt,
családi ökok miatt. Választ „Fog-
orvos” jellegre a kiadóhivatalba.
634

EGYEDÜLLŐ tanár, július hó
15-től, csendes butorozott szobát
keres a klinikához közel, egy esz-
tendőre. Cimeket a kiadóba, „Pro-
fessor” jellegre kérek. 644

ELADÓ házastelek, kétszer egy
szoba, konyha, istálló, félhold kert.
Cim: Cukorgyár-utca 151. 654

EGY szoba, konyhás ház eladó.
Györgyfalvi-ut 63. szám. Érdeklődni
Budai Nagy Antal-utca 89. 674

KETTŐ, esetleg háromszobás,
komfortos lakást keresek. Költségek-
et téríték. Cim a kiadóban. 694

3 SZÓBA, konyhás, fűrdőszobás
öröklakás, új házban, minden elfo-
gadható árért eladó. 4 holdas belső-
ség tanyai épületekkel, város köz-
pontjánál, villatelek, üzlethelyiségek
Szechenyi-teren eladók. Mezey ügy-
nökösz, Dózsa György-utca 16. 551

HÁZAT, öröklakást, telket akar
venni, eladni, lakását elcserelemény
adni, forduljon bizalommal Vulcan
ingatlanforgalmazóhoz, Molotov 34. 553

ALKALMI vétel: Házastelek, üz-
lethelyiséggel, lakással 120.000-ért,
öröklakások már 150.000-tól sürgősen
eladók. Megbizva Bocsáncai-iroda,
Unió-utca 10. 752

Családi házat

azonnal beköltözhető 2-3 szoba
komfortos kerttel, Honvéd, Pata
vagy Györgyfalvi-ut környékén
megvételre keresek. Ügynökök
kizárva. Ajánlatokat „Készpénz”
jellegre a kiadóba kérek

KOLOZSVÁRHOZ közel, kisipari
szeszfűde, félholdas házastelekekkel,
öröklakással elcserelemény vagy olcsón
eladó. Ezenkívül több családi ház,
gyümölcsös eladó. Megbizva Bo-
csáncai-iroda, Unió-utca 10. 750

GYÜMÖLCSÖS házhely, filegóriá-
val, Rákóczi-negyedben, eladó. Mo-
tilor 98., ajtó 2. 757

KÖZVETLEN központban levő, 3
szobás, összkomfortos, kertés laká-
somat elcserelemény, központban levő
kétszobás, összkomfortos kertés la-
kással. Ajánlatokat írásban „Csere-
jellegre kérek. Gr.

CSALÁDI házat, azonnal beköltöz-
hető, 2-3 szoba, komfortos, kert-
tel Honvéd, Pata, vagy Györgyfalvi-
ut környékén, megvételre keresek.
Ügynökök kizárva. — Ajánlatokat
„Készpénz” jellegre, a kiadóba ké-
rek. 868

TORDAI-uton, vámház mellett 2
építési parcella eladó. Értekezhetni
Molotov-utca 49. szám. Ügyvédi
irodában. 859

ELADÓ egy kis családi kertés ház,
ugyanott egy vagy két jobb fiatal-
ember szállást kaphat. Cim a kiadó-
ban. 861

Figyelem!

Julius 10-én, szombaton
este 8 órakor színelőadás
a róm. kat. liturgiánál
nagyteremben (Farkas-u.)
Színrekerül:

„A cigány”

Előadja a Karai MNSz

ALLAST keresek cukrászdában,
bodegában, büffében, esetleg drogé-
riában, gyógyszerártnak, vagy más
hasonló bízalmi állást elfoglalnék.
„Agilis, mozgékony” jellegre. 886
EGY két személy háztartásának
vezetését vállalom. Cimeket „Sür-
gős” jellegre a kiadóba. 809
FRAULEIN állást keres gyerekek
mellett. Cim: Március 6-utca 4. Er-
deyi fodrász. 888
KÖZÉPKORU nő, intelligens,
háztartónőnek vagy szakácsnőnek
menne. Cora, Florilor 15. 877

ALLAST KAPHAT

ASSZISZTENSNÖT, jóméjű, jelené-
sűt, minden információnak megfele-
lőt, fogorvosi rendelőbe felveszek.
Írásbeli ajánlatokat a kiadóba „In-
telligens” jellegre kérek. 748
KERESEK mindenes háztartási al-
kalmazottat, asszonyt, vagy leányt,
július 15-re. Rákóczi-ut 15. Wein-
berger. 760

KÖNYVELŐT óráknyelvésekre ke-
resek, Mendel, Malom-utca 8. Vul-
kanizáló. 860

EGY ügyeskezlő munkásleányt
felveszek. Dózsa György-utca 24-26
ajtó 5. 797

KÜLÖNFÉLEK

MENYASSZONYI ruha, fátylet és
koszoru eladása és kölcsönzése nagy
választékban az Orchideanál, Dózsa
György-utca 22. F.

MÉG sokan nem tudják, hogy
György Jakab Mihály, Jókai-utca 4.
szám alatt minden márkájú töltő-
tollat precizen javít, összgyártmá-
nyu töltőtolltinták kaphatók, ki-
mértve is. 554

KI TUD RÓLA? Akik fogságból
hazatértek és tudnak Sárközi Sándor
történelmi helyéről, értesítsék
családiát Kolozsváron, a Popovici-
utca 3. alatt. 688

FÉRJHEZ akar menni, meg akar
nősülni? Forduljon bizalommal Vul-
can házasságközvetítő irodához, Mo-
lotov 24. 553

Sajgó üvegüzletben

Nagy választékban érkezett:
Befűtős üvegek, zomán-
cedény, ablaküveg, üveg-
és porcellánruha leszállí-
tott áron

Képkerevezést vállalunk!

MÜSTOPPOLÁST legszebben ké-
szít Varga, Bolyai-utca 4., udvarban.
Égett, szakadt, molyos ruhák művé-
szí beszűvése. 788

VARRÓNÓ, legkényesebb izlésnek
megfelelően készít ruhát, kosztü-
möt. Fűrdő-utca 16., I. emelet 6. 885

MENYASSZONYI ruhák, fátylet,
koszoru kikölcsönzése. „Dahlia”
művirágsszalagon. Horea-út 35. F